

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 13 aprel 2018-ci il Cümə № 79 (6968) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər
Ekspertdən
SOS: Bakıda
15 min
təhlükəli
dönərxana
var
yazısı sah.10-da

Gündəm

**Əliyevin doktrinası: Azərbaycanlılar
seçkidi nə uddular?**

Qeyri-standart qərarlar
vermek, incə şəkildə
manevr eləmək, dəlaşalıq
olan yerde konkret olmaq
bacarığı - İlham Əliyevi
dünyanın siyasi élitasından
həmkarlarından
fərgləndirən keyfiyyətlər...

yazısı sah.8-də

**DTX sədrinin "xarici təhlükə"
açıqlamasına reaksiya**

yazısı sah.4-də

İsa Qəmbər Bakıya qaydır

yazısı sah.6-da

Yeni supernazir kim olacaq?

yazısı sah.7-də

**Seçkidə ikinci yerin sahibi
Zahid Oruc oldu**

yazısı sah.9-da

**Qərb-Rusiya qarşıdurması: xarici
siyasetimiz seçim qarşısında**

yazısı sah.6-da

**Sabiq nazirlər hədəfdə: Məmmədov
və Mahmudov müəmməsi**

yazısı sah.7-də

Müxalifətin son şansı - 2020-ci il...

yazısı sah.11-də

**Orbitə uçacaq 2-ci peykimiz pul
gətirəcək, yoxsa...**

yazısı sah.14-də

**Məscid dağından Ermənistana İslam
ölkəsindən... təbrik məktubu**

yazısı sah.13-də

**Gün işığına həsrət qoyan
gün eynəkləri - təhlükə**

yazısı sah.14-də

**Novruz Məmmədovdan
sual: "Bəs demokratiya
harada qaldı?"**

yazısı sah.2-də

ERMƏNİLƏRƏ QARŞI ŞOK PLAN: SƏRKİSYANA ÖMÜRLÜK HAKİMİYYƏT HAZIRLANIR

İşgalçi ölkəni daha fəlakətli mərhələdən 4 gün ayırır; Serj Sərkisyan haqda əvəzolunmazlıq mifinin yaradılmasında əsas hədəf - rejimə "ikinci nəfəs" və SOS signalları; erməni nəşri: "Ölkəyə şəxsiyyətə pərəstişi qaytaran Sərkisyan..."

yazısı sah.11-də

**ATƏT-in qərezli seçki hesabatını içtimaliyət
və media mənsubları ciddi etirazla qarşıladı**

Bakıda ATƏT-in müşahidə missiyasının mətbuat konfransında
qalmaqla; ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının mətbuat
konfransı yarımcıq dayandırıldı

yazısı sah.3-də

**Bəşər Əsədin
7 illik
dırənişinin
sırı**

yazısı sah.13-də

**Bakı Lift
İdarəsinin
rəisinin
"ailə işi"
məhkəmədə**

yazısı sah.10-da

**Mehman Əliyev:
"Bəzi
nazirlər
gedəcək"**

yazısı sah.5-də

Daşkəsəndə Qələbə mitinq-konserti

Aprelin 12-də İlham Əliyevin seçkilərində böyük üstünlükle qələbəsi münasibətilə Daşkəsən rayonunda möhtəşəm bayram konsert-mitingi keçirilib. Mitingdə 8000 nəfərdən çox rayon sakini iştirak edib.

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev «Hər zaman, hər yerde Sizinləyik, cənab Prezident!», «İlhamla irəli», «Xalqın səsi-cənab İlham Əliyevin qələbəsidir», «Cənab İlham Əliyev hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentidir» şüərləri səsləndirərək qələbə bayramı münasibətilə mitinq iştirakçılarını təbrik edib.

Əhəd Abiyev çıxış edərək deyib: "Mən bütün daşkəsənləri və xüsusilə Yeni Azərbaycan Partiyasının çoxsaylı üzvlərini bu möhtəşəm qələbə münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm, müstəqil Azərbaycanımızın inkişafı naminə yorulmaz fəaliyyətinizdə, başda ölkə Rəhbərimiz olmaqla, hər birinə geləcəkdə yeni-yeni uğurlar, qələbelər arzulayıram! Prezident cənab İlham Əliyevə eşq olsun!"

Qələbəmiz bir daha mübarek olsun!"

Sonda seçkide fəal iştirak edən bir qrup çağırışçı gənclər musiqi sədaları altında hərbi xidmətə yola salınıb.

Müşahidə missiyasının nümayəndələrinə XİN-dən qəti etiraz

ATƏT-in Demokratik təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosu, ATƏT Parlament Assambleyası və Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Müşahidə Missiyasının 11 aprel tarixində keçirilmiş president seçkilərinin nəticələri ilə əlaqədar hazırladıqları ilkin hesabatı ədalətli və obyektiv hesab etmirik".

Bunu APA-ya açıqlamasında XİN-in Mətbuat Xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev deyib.

Onun sözlerinə görə, müşahidə missiyasının nümayəndələri Xarici İşlər Nazirliyində qəbul olunub və məsələ ilə əlaqədar Azərbaycan tərəfinin qəti etirazı onlara çatdırılıb.

Hava yenidən soyuyur

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamenti hava şəraitinin dəyişəcəyi barədə xəbərdarlıq edib. Departamentdən APA-ya verilən məlumatə görə, aprelin 13-ü qərbdə rəyonlarından başlayaraq aprelin 16-dək ölkə ərazisində hava şəraitinin qeyri-sabit keçəcəyi, şimşək çaxacağı, arabır yağış, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı gözlənilir.

Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakteri olacaq, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Qərbdə küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə arabır güclənəcək. Havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə tədricən 4-7 dərəcə aşağı enəcək. Çaylarda sululuğun artacağı ehtimal olunur.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sıfariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Ukrayna MDB-dən çıxır

Ukrayna Müstəqil Dövlətlər Birliyindən (MDB) birdefəlik uzaqlaşmağa hazırla-

şır. APA-nın TASS-a istinadən verdiyi xəbərə görə, Ukrayna prezidenti Pyotr Poroşenko hökumətə tapşırıb ki, ölkənin Müstəqil Dövlətlər Birliyindən (MDB) tam çıxması üçün müvafiq tekliflər hazırlanı-

"Ukraynanın heç vaxt, eleindi də MDB üzvü olmadığını, eləcə də təşkilatın Rusiya işgalini qınamaqdan imtina etmesini nəzərə alaraq, xahiş edərdim ki, biz hökumətə birlikdə MDB-nin Nizamnamə orqanlarında iştirakımıza rəsmən son qoymaq üçün mövqe işleyib hazırlayaq. MDB-nin Minskəki müvafiq institutlarında olan Ukrayna nümayəndəlikləri də tam olaraq bağlanmalıdır", - deyə P. Poroşenko Kiyev təhlükəsizlik

forumunda çıxışında bildirib.

P. Poroşenko yaxın vaxtlarda Rusiya ilə 1997-ci ilde imzalanmış dostluq, əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq haqqında müqavilənin bezi müddəalarının bir-birəflə qaydada lezvi barədə Ali Radaya qanun layihəsi təqdim edəcəyini də açıqlayıb. Eyni zamanda o qeyd edib ki, müqaviləni tam

dəalar var. Söhbət tərəflərinin bir-birinin ərazi bütövlüyüne və suverenliyinə hörmət etməsi barədə müddəalardan gedir.

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) İcraiyyə Komitəsi isə Ukraynanın qurumdan çıxması ilə bağlı rəsmi bildiriş almadiğini bəyan edib.

Qeyd edək ki, Ukrayna MDB-nin Nizamnaməsini heç vaxt ratifikasiya etməyi.

5 nəfərin ölümünə görə 10 il həbs

Lənkarən Ağır Məhkəməsində ölümə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi törətməkdə təqsirləndirilən Zəkir Əliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başa çatıb.

Vəkil Əli Hüseynovun APA-ya verdiyi xəbərə görə, hakim Elşad Əliyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub.

Hökəmə əsasən, Z. Əliyev 10 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Vəkil məhkəmənin hökmünün ədalətli olmadığı üçün Apelyasiya Məhkəməsinə müraciət edəcəyini bildirib.

Qeyd edək ki, 2017-ci il sentyabrın 19-da saat 20 radələrində Salyan rayonunun Sarvan kəndi ərazisində Saatlı rayon sakini Babək Hüseynovun idarə etdiyi "VAZ-2106" və Cəlilabad rayon sakini Zəkir Əliyevin idarə etdiyi "Mercedes" markalı avtomobilər toqquşub. Neticədə B. Hüseynovun sərnişinləri - Salyan rayon sakını Arzu Əhmədova, Gilas Əhmədova, Sevinc Baxşiyeva, Vəfa Əhmədova və daha bir nəfər hadisə yerində ölüb, Z. Əliyev və 2 sərnişin xəstəxanaya yerləşdirilib.

Azərbaycan İrana elektrik enerjisi verəcək

"Son illər Azərbaycanda həyata keçirilən kompleks tədbirlər nəticəsində enerji sistemin infrastrukturunu köklü şəkildə dəyişib, yeni generasiya gücləri əldə edilib".

Bunu "APA-Economics"ə açıqlamasında "Azərenerji" ASC-nin İctimaiyyətə Əlaqələr və Mətbuat Xidmətinin rəisi Yehya Babanlı bildirib. Onun sözlərinə görə, görülen tədbirlər nəticəsində bu gün ölkənin enerji təhlükəsizliyi təmin edilib: "Görülən tədbirlər elektrik enerjisi ilə ölkənin 100% fasilesiz, dayanıqlı və etibarlı şəkildə təmin etmək yanaşı, bunun mübadilənin və alqı-satqışının həyata keçirməye de geniş imkanlar açıb".

Y. Babanlı bildirib ki, bu sazişin imzalanması ölkənin enerji sistemina, o cümlədən də canub bölgəsinin enerjisi teminatında heç bir problem yaratmayacağı: "Bu il istifadəyə veriləcək 400 MVT-lıq Elektrik Stansiyasının işə düşməsi, o cümlədən 2400 MVT-dan yuxarı yeni generasiya güclərinin əldə edilməsi bunu deməyə əsas verir. Son illər əstər elektrik stansiyalarının, istərsə də digər enerji mənbələrindən əldə olunan elektrik enerjisi potensialı Azərbaycanın qeyd edilən həcmədə İrana elektrik enerjisi satışının həyata keçirilməsinə imkan verir. Bu razılıq İran prezidentinin Azərbaycana səfəri ərefəsində əldə edilib".

Tramp: "Suriyanı tez də vura bilərik, gec də"

ABŞ prezidenti Donald Tramp Suriyaya hücumla bağlı yeni açıqlama yaya. APA-nın xəbərinə görə, Tramp özünün "Twitter" səhifəsində əməliyyatın vaxtının hələlik müəyyənolşeması yazarı:

"Suriyanı çox tezliklə də vura bilərik, gec də vura bilərik. Nə vaxt hücum edəcəyimizi heç vaxt deməmişəm. Menim rəhbərliyimdə ABŞ Suriyadan İŞID-in çıxarılması üçün böyük işlər görüb. Haqqımız olan "Təşəkkür edirik, Amerika!" ifadəsinə isə eşitmırıq".

Novruz Məmmədovdan sual: "Bəs demokratiya harada qaldı?"

"Əvvəlcədən hazırlanmış materialı ilkin nəticələr kimi yaymaq tərəfdən ölkənin xalqının iradəsinə və seçiminə hörmətsizlikdir".

Modern.az-in məlumatına görə, bunu Azərbaycan prezidentinin xarici siyaset məsələləri üzrə köməkçisi - şöbə müdürü Novruz Məmmədov "Twitter"dəki səhifəsində yazıb.

N. Məmmədov qeyd edib: Beynəlxalq Seçki Müşahidə Missiyasının prezident seçkiləri ilə bağlı bəyanatı ilə tanış oldum. Avropana bəzi qurumların tərəfdəşləri ilə eməkdaşlığı hansı cür başa düşdüyü yaxşı bildiyim üçün bəyanatın məhz indiki variantda verilməsi məni təəccübəldirdi. Hər şəydən əvvəl bu qədər şırtımda heç düzgün deyil, bu neçə beynəlxalq müşahidə missiyası oldu? Birincisi, Seçki Müşahidə Missiyasının (nə üçün özünü beynəlxalq adlanır, başa düşmək olmur) özünün tərkibindəkilerin böyük hissəsi seçki haqqında müsbət fikirdədir.

Bəs demokratiya harada qaldı? İkincisi, seçki müşahidə edənlərdən - Müşahidə Missiyasından dəfələrlə çoxsaylı və nüfuzuna görə heç də aşağı olmayan digər missiyaları saymamaq (başqa tərəflərə rəsədi saymamaq) bu qurumlarda artıq pis vərdiye çevrilib) və əvvəlcədən hazırlanmış materialı ilkin nəticələr haqqında bəyanat kimi yaymaq (bu da köhnə qaydadır) tərəfdən ölkənin seçkilərinə və xalqına, onların iradəsinə və seçiminə hörmətsizlikdir. Əger Müşahidə Missiyasının bu nümayəndələri hesab edirlərse ki, bu mövqə milyonlarla seçci tərəfindən qəbul edilər, onlar tam yanılırlar. Belə qərəzlə, həqiqətdən uzad qərar qəbul etməzdən əvvəl bir az da olsa düşünmək yaxşı olardı".

Milli Şuranın mitinqinə icazə verildi

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Milli Şurasının aprelin 14-nə təyin etdiyi mitinqlə bağlı məktubu cavablandırıb və müsbət cavab verib.

Modern.az xəbər verir ki, muxalifətin aprelin 14-də saat 15.00-dan 17.00-dək Yasamal rayonunda yerləşən "Məhsul" idman Sağlamlıq Mərkəzinin stadionunda mitinq keçirəcək.

Aprelin 12-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində Azərbaycan Mətbuat Şurası aprelin 11-də ölkəmizdə keçirilmiş prezident seçkiləri ilə bağlı təhlükə informasiya vasitələrinə (KİV) apardığı monitorinqin nəticələrini açıqlayıb. Təşkil olunan mətbuat konfransında KİV rəhbərləri, jurnalistlər iştirak ediblər.

Musavat.com xəbər verir ki, tədbirdə açılış nüqtəni söyləyən Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov önce prezidentliyə namizədlər haqqında məlumat verib. Daha sonra isə o bildirib ki, əsas məqsədləri KİV-lərdə gedən təhlükət xarakterli materialların təhlilini aparmaq olub:

"Monitoring aparılmış təhlükələr göstərir ki, KİV-lər bu kampaniyada iştirak etməkdə maraqlı olublar. KİV-lər bütün namizədlərə bərabər yanaşırlar. Heç bir mətbu orqan hansı prezidentliyə namizədi aşağılamayıb. Namizədlərin tərəfsizliyi qorunub. Bu isə ötən illərə baxdıqda müsbət bir addımdır. Monitoring zamanı bəzi KİV-lərdə gizli siyasi təşviqat aparılıb. Ümumilikdə prezident seçkiləri zamanı KİV-lərdə 1051 material yayılmışdır. Onların 11-i mənfi məlumatdır ki, bunlar da hesabatda qeyd olunub. Seçkiqabağı namizədlərlə bağlı cəmi 11 mənfi material yayılmışdır. TV kanallarda heç bir namizə-

Mətbuat Şurası seçki monitoringinin nəticələrini açıqladı

Əflatun Amaşov: "Seçkiqabağı namizədlərlə bağlı cəmi 11 mənfi material yayılmışdır"

də qarşı mənfi material yayılmışdır".

Əflatun Amaşov qeyd edib ki, 11 aprel prezident seçkilərində iştirak edən namizədlərdən 4-ü Milli Məclisin üzvüdür:

"6 televiziya kanalında namizədlər haqqında yayımlar

verilib. Təhlükət materialları digər qəzet və elektron xəbər portallarında yayımlanıb. KİV-lərdə aparılan monitoringlərde yayımlanan məlumatlarda heç bir nöqsana rast gelinməyib. Mediada heç bir namizədə etikadan kənar mü-

nasibet qeydə alınmayıb. Heç bir namizədə qərəz göstəriləməyib. Namizədlərin tərəfsizliyi qorunub. Bəzi KİV orqanlarında fərqli yanaşma qeydə olunub. Ümumi götürsək, media orqanları prezident seçkilərində uğurlu işə imza atıblar.

Sosial şəbəkələrdə etik qaydaların pozulması qeydə alınıb. Məsələn, hansısa media orqanı yazdığı xəbəri sosial şəbəkədə paylaşıb və həmin məlumatın altında etik normalara cavab verməyen şəhərlər yazılıb. Bu, monitoring qeydə alınmayıb. Çünkü bu, sosial şəbəkəyə aid məsələdir.

Birmənəli olaraq bəyan edirəm ki, televiziyalarda namizədlərə bitərəf münasibet göstərilib və heç bir neqativ hala rast gelinməyib.

Mətbuat Şurası seçki günü MSK ilə birgə öz işini davam etdirib. Şura seçki məntəqələrində jurnalistlərin fəaliyyətinə yaradılan şəraitlə tanış olub. Mətbuat Şurasında seçki günü qaynar xətt yaradılıb. Nöqsanlarla bağlı yalnız 1 müraciət olunub və yaranan problem də həll edilib. Mətbuat Şurasının İdare Heyətinin üzvləri həmçinin müşyən ərazilərdə seçki dairələrində olublar".

□ Əli RAIS,
Foto Elçin Əkbərov

Hacı Cavad məscidinin yeni binasının açılışı olub

Aprelin 12-də Bakının Yasamal rayonunda Hacı Cavad məscidinin yeni binasının açılışı olub.

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyev ve birinci xanım Mehriban Əliyeva açılış mərasimində iştirak ediblər.

Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizov prezident İlham Əliyev görülən işlər barədə etrafı məlumat verdi.

Azərbaycan prezyidentinin tapşırığı ilə Yasamal rayonu, Abbas Mirzə Şerifzadə küçəsi 1 ünvanında Hacı Cavad məscidinin yeni binasının tikintisine 2017-ci il iyulun 2-də başlanılmışdı. Prezident İlham Əliyev məscidin yeni binasının tikintisini daim diqqət merkezində saxlayıb, burada həyata keçirilən inşaat işlərinin gedisi ilə maraqlanıb, görülən işlərlə bağlı müvafiq tapşırıqlarını verib.

Hacı Cavad məscidinin yeni binası 1200 kvadratmetr ərazini əhatə edir. Yalnız ibadət zalının sahəsi 400 kvadratmetrə yaxındır. Milli memarlıq əslubunda və zövqlə inşa olunan ibadət evinin günbezi hündürlüyü 18, minarenin hündürlüyü isə 33,7 metrdir. Məscidin daxilində xüsusi bəzək elementlərindən istifadə olunub, günbezin kənarlarına Quran ayələri yazılıb. Məscidin müqəddəs Quran-Kərimdən surələr yazılmış dəvar və sütunları isə Azərbaycan nəqqaşlıq məktəbinin və Şərqi ornamentlerinin nadir nümunələrindən istifadə olunaraq dini rəmzlərə bəzedilib.

Eyni vaxtda 500-dən çox insanın ibadət edə biləcəyi məscidin birinci mərtəbəsi kişilər, ikinci mərtəbəsi isə qadınlar üçün nəzərdə tutulub. Döşəməyə xüsusi olaraq Hacı Cavad məscidi üçün toxunan yeni "Namazgah" xalı döşənib. Məscidin daxilində müasir texnologiyalarla işləyən havalandırma sistemləri quraşdırılıb.

vab olaraq ATƏT nümayəndələri mətbuat konfransını dayandırıblar və zələ tərk ediblər.

Müyyəyen müddədən sonra onlar yerlərinə qayıdarəq ilkin rəyələrini oxuyaraq mətbuat konfransının bitdiyini bildiriblər və eləvə ediblər ki, monitoringin nəticələri çap olunmuş variantda mövcuddur və istanilen şəxs onuna tanış ola bilər.

"İki sahil" qəzetiin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə ATƏT müşahidəcilerinin ilkin rəyinə sərt etiraz edib: "Hesab edirəm ki, sizin fikirlərinizin ekseriyəti xalqın iradesinə ziddir. Bu fikirlər tam subyekтивdir. Siz Azərbaycan əleyhina olan qüvvələrin fikirlərini çatdırmaq üçün gəlmisiniz. Tam şəffaf, hətta Avropanın bir çox ölkələri üçün nümunə olacaq seçki keçirilib. Təessüf edirəm sizin qə-

rezli, ikili standartlı fikirlərinizə görə. Ermənistan parlamentində adamları qətlə yetirirlər. Değirsiz, seçkide rəqabet mühiti olmayıb. Halbuki Sərdar Cələloğlu iştirak edib".

Etiraza qalxan "Səs" qəzetiin baş redaktoru Bəhruz Quliyev isə müşahidə missiyasını hesabatı öncədən hazır getirməkdə ittiham edib: "Ya hazır

getirmişiz, ya da anti-Azərbaycan qüvvələrinin fikirləridir. Orada sizin dediyiniz ölkə sivilizasiyadan uzaq ölkədi. Azərbaycan isə hüquqi dövlətdir.

Mətbuat heç bir maneə olmayıb. Beynəlxalq təşkilatlar özləri etiraf edir bunu. Biz tam sərbəst

şəkildə seçkini izləmişik. Azərbaycan xalqının hissəsi ilə, əsəbləri ilə oynamayıb".

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Məsəvət"

ATƏT-in qərəzli seçki hesabatını ictimaiyyət və media mənsubları ciddi etirazla qarşılıdı

Bakıda ATƏT-in müşahidə missiyasının mətbuat konfransında qalmaqal; ATƏT DTİHB-nin müşahidə missiyasının mətbuat konfransı yarımcıq dayandırıldı

Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkilərinin nəticələri ilə bağlı ATƏT-in Demokratik Təsistalar və İnsan Haqları Bürosunun müşahidə missiyasını aprelin 12-də saat 14:30-da Bakıda mətbuat konfransı keçirib. Mətbuat konfransına ATƏT-in Demokratik Təsistalar və İnsan Haqları Bürosundan seçkini müşahidə missiyasının rəhbəri Corien Jonker, ATƏT-in qısamüddəli müşahidə missiyasının rəhbəri və xüsusi koordinatoru Nilza de Sena, Avropa Şurası Parlament Assambleyasının müşahidə missiyasının rəhbəri Viorel Bardea qatılıblar.

ATƏT DTHİB-nin seçkini müşahidə missiyasının rəhbəri Corien Jonkerin deməsinə görə, 350 müşahidəçi onlara müxtəlif problemlər, ciddi qanun pozuntuları, şəffaflığın olmaması barədə xəbər verib. O, məntəqələrin 12 faizində pozuntu qeyd edindiğini, bunun da çox pis göstərici olduğunu deyib.

"Topa bülletenlərinə atılması müşahidə olunub. Pozuntuların qarşısının alınması üçün lazımi addım atılmayıb", - deyən Jonker əlavə edib ki, fundamental hüquq və azadlıqlar seçkinin başlıca şərtlədir. Ancaq seçki prosesində hüquq və azadlıqlar ciddi şəkildə məhdudlaşdırılıb ki, bu da ATƏT öhdəliklərinə ziddir.

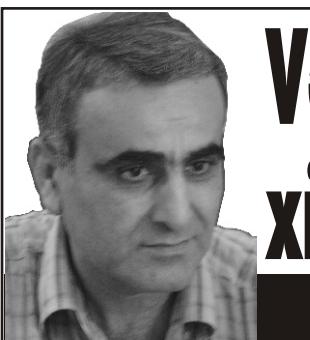
Müşahidə missiyasının üzvü Nilza de Sena bütün qymətləndirmələri özü apardığını, çox insanları dinlədiyini söyləyib: "Prezident Əliyevlə də görüşdüm, parlamentdə də oldum,

kirələr bizim subyektiv fikirlərimiz deyil. Biz, sadəcə, faktlara baxıb müyyəyen qənaətlərə gelirik. Rəqabətlilik mühiti, media azadlığı məsələsinə qayıtmış istəyirəm. Rəsmi təhlükət dövründə media vaxtının 48,81 faizini dövlətin fealiyyəetine, 27,40 faizini prezidente həsr edib. Boykota çağırın qüvvələrlə bağlı negativ işıqlandırma aparılib. Bərabər mühit yaradılmalıdır", - deyə o, sözlərinə əlavə edib ("Azadlıq" radiosu).

Missiyanın üzvləri seçkide baş vermiş pozuntular barədə danışmağa başlayan kimi bir qrup jurnalist yerindən qalxaraq keskin etirazını bildirib. Müşahidə Missiyasının ilkin rəyində quṭulara bülletenlərin topa ilə atılması, eyni şəxslərin bir neçə dəfə səs verməsi haqda fikirlərin eks olunduğu barədə missiya rəhbərinin açıqlamaları xüsüsle keskin reaksiya doğurub.

Etiraz edən şəxslər "Yalan danışmağa son qoyun!", "Bu, doğru deyil!" deyərək missiya üzvlərinin oturduqları tribunaya təref gediblər. Yüksək tonlarda danışan jurnalistlər missiyanın üzvlərinən hesabatlarını dəyişməyi tələb ediblər. Buna ca-

Vətənə "ayı xidməti"

Zahid SƏFƏROĞLU
zahid.safaroglu@box.az

Bunu da gördük. Berlində Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin (AAK) keçirdiyi ve milli həmrəylik niyyəti güdən aksiyaya qarşı Avropada yaşayan bir qrup başqa azərbaycanlı anti-aksiya düzənləyib. Özü də eyni coğrafi məkanda, eyni ünvanda - Almaniyadakı Azərbaycan səfirləri öündən.

Bildiyimiz qədər, AAK-in tədbirində konkret siyasetçiye və ya hakimiyətə üvnənlə hər hansı dəstək ifadə olunmayıb. Başlıca hədəf azərbaycanlı ideyasının, Azərbaycanın təbliği olub. Bunu qaldırılan plakatlardan da görmək mümkündür. Amma o biri tərəf - əfsus ki, səhbət bu dəfə ermənilərdən yox, "özümüzükülər" dən gedir - aksiyanı və onun məqsədini gözdən salmaq üçün əllerindən gələni edib, üstəlik, elementar siyasi mədəniyyət və davranış normalarını gözləmədən.

Yaxşı, etirazı başa düşdük, sözün var söz de, daha təh-qir niyə?

Doğru sözdür, belə etirazlar Ermənistən səfirlərini qarşısında keçirilməlidir. O Ermənistanda ki, 20 ildir hakimiyəti qəsb eləmiş Sərkisyanın "Qarabağ klani" cəmi bir neçə gün sonra parlamentli idarəciliyə keçid bəhanəsi ilə hakim rejimin ömrünü daha 5 il uzadacaq: aprelin 17-də Serj Sərkisyan rəsmən üçüncü müddətə ölkənin rəhbəri olacaq. Və o "Qarabağ klani" ki, problemin hellində esas əngəl olaraq qalır. Əvvəlcə buna qarşı çıx, Ermənistən səfirləri öündə aksiya keçir, mənfur düşməni faş və rəzil elə, biz də deyək, "bərəkallah!"

Yeri gelmişkən, faktdır ki, Avropadakı erməni lobbisi Sərkisyan rejiminin, Sərkisyanın özünü qatı eleyhdaridir. Ancaq biz birçə dəfə də olsun, "qoca qite" yə səfər zamanı və ya ayrı vaxtda Xocalı hərbi canisi Sərkisyan eleyhine ermənilərin etiraz aksiyasını görmədik - o ki ola Ermənistən səfirləri qarşısında. Müqayisə bəlkə də yersizdir, amma yənə ermənilərin böyük ideya, hədəf uğrunda, ələlxüs dar macalda birləşmə bacarığını qeyd etməyə bilmirsən. İdeya, hədəf isə - Azərbaycanı dövlət olaraq dünya xəritəsində silməyə hesablanıb. Bunu bilməyən azərbaycanlı varmı görsən?..

Dövlət də aile kimidir. Ailənin söz-söhbəti bayira çıxarılmaz. Burda - Azərbaycanda nə edirsən-ələ, etiraz bildir, ancaq Azərbaycandan kənarda, Avropada mənfur erməniləri sevindirmək, onların millet, dövlət olaraq haqqımızda daha betə rəy yaratmasına vəsihə olmaq, düşmən çörəyi üzərinə yağı sürtmək məntiqə, dəftər-kitaba sığdır, yediyin qaba tüpürmək anlamı verir.

Bildik, insan haqları heç bir ölkənin daxili işi deyil - o cümlədən de Ermənistən. Yəni universal dəyərdir. Fəqət, insan haqqını qorumaq istəyirsinə, önce həmin insanın mənsub olduğu millətin - Azərbaycan xalqının haqqını gözlemek zorundasan. Zira, millət yoxsa, insan və onun haqqı da yoxdur! Azərbaycan xalqının haqqı isə 30 ildir pozulur - özü də təməl haqlardan dəm vuran "demokratiya paytaxtları"nın iki standart yanaşması, işgalçi Ermənistənə himayəsi üzündən. O zaman "Roma papasından artıq katolikmi olmaq" iddiası ilə yaşamağa dəyirmi?

Sözümüzün canı həm də odur ki, Avropada, Qərbədə, xüsusən də erməni lobbisinin güclü olduğu ölkələrdə Azərbaycan səfirləri azərbaycanlıları birləşdirən məkanə چəvrilmədir, nəinki onları ayıran. Çünkü bizi Avropada dəha yaxşı görür, müşahidə edir, dəyər verirlər. Belədə haqqımızda daha tez qənaət və təsəvvür yaranır - təəssüf ki, mənfi planda: "Bu nə biçim millət?", "Bunlar bir-birindən nə istəyir?", - deyə sual edirlər. "Bunların başqa dərdi yoxmu?" sorular.

Var. Tibdə belə bir anlayış mövcuddur: orqanızmdə böyük ağrı balaca ağrını unutdurur. Bizim ən böyük ağrımız bəlli - Qarabağ, erməni işğalı. Amma xaricdə azərbaycanlıların azərbaycanlıları eleyhine aksiyası ən böyük ağrımızı azaldırı, işgalin aradan qalmasını yaxınlaşdırırı?

Keşkə, "böyük ağrı"nı qoyub, "balaca ağrılı" qəbartmaq istəyən anti-aksiyaçılar önce bu barədə düşünəyidər. Onların ən böyük dərdi gerçəkdənmi olke, millet, dövlət haqda avropalılarda yaxşı rəy yaratmaqdır, yoxsa?.. Bu, onlara nə qazandır? Nəcə deyərlər, belə aksiyaların düşmən və işgalçi ermənilərdən savayı "əcələ faydası" var mı?

Bir şey dəqiqdır: bu, hətta Vətənə xidmətdirse belə, "ayı xidməti"dir, "qas düzəldiyin yerdə göz çıxarmaqdır"...

11 aprel prezident seçkilərin nəticələri belli olduqdan sonra müxtəlif dövlətlərin başçıları tərəfindən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə təbrik-lər gəlməkdədir.

İlham Əliyev ilk təbrik edən Türkiye prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan olub. Ərdoğan aprelin 11-də İlham Əliyevə telefonla zəng edib. APA-nın məlumatına

Prezident İlham Əliyevə təbrik zəngləri

Dövlət başçıları Azərbaycan rəhbərinə nələr deyib?

göre, Türkiye prezidenti İlham Əliyevi prezident seçkilərində inamlı qələbəsi münasibətə təbrik edib, Azərbaycan xalqının rifahi naminə prezidentlik fəaliyyətində ona yeni uğurlar arzulayıb.

Rusiya prezidenti Vladimir Putin isə aprelin 12-də İlham Əliyevə zəng edib və yenidən Azərbaycan prezidenti seçilməsi münasibətə təbrik edib. Azərbaycan prezidentinin metbuat xidmətinin yaydığı məlumatda bildirilir ki, V.Putin prezident İlham Əliyevi seçkilərde inamlı qələbəsi münasibətə təbrik edib, ona Azərbaycan xalqının firavanlığı və ölkəmizin inkişafı naminə prezidentlik fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

İran İslam Respublikasının

prezidenti Həsən Ruhani de İlham Əliyevi yenidən prezident seçilməsi münasibətə təbrik edib. Ruhani təbrikinde deyil ki, bu seçim Azərbaycan xalqının İlham Əliyev hökumətinin həyata keçirdiyi uğurlu siyasi dəsteklədiyini və onun rəhbərliyi ilə bu inkişafın davam etdirilməsində maraqlı olduqlarını gösterir.

Belarus prezidenti Aleksandr Lukaşenko ise seçkilərde yenidən qələbə qazanması münasibətə prezident İlham Əliyevə zəng edib.

Özbəkistan prezidenti Şavkat Mirziyoyev isə İlham Əliyevə telefonla zəng edib. Ş. Mirziyoyev İlham Əliyevi prezident seçkilərində inamlı qələbə qazanması münasibətə təbrik edib, ona ölkəmizin inkişafı və

xalqımızın firavanlığı naminə prezidentlik fealiyyətində uğurlar arzulayıb.

Ukrayna prezidenti Pyotr Poroşenko da Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevi təbrik edib.

Təbrik mesajı P.Poroşenko-nun "Twitter" şəhifəsində yer alıb: "İlham Əliyevi prezident seçkilərində inamlı qələbə münasibətə səmimi təbrik edirəm! Əminəm ki, Ukrayna-Azərbaycan strateji tərəfdəşlığı daha möhkəm olacaq".

P.Poroşenko azərbaycanlı həmkarı ilə görüşünü səbirsizlikle gözlədiyi vurgulayıb.

Moldova prezidenti Igor Dodon İlham Əliyevə təbrik ünvanı layib. Təbrikdə İ.Dodon seçkilərdə qələbenin Azərbaycan xalqının İlham Əliyevin ölkənin

inkişafı, sabitlik və cəmiyyətdə harmoniya istiqamətində siyasetinə inamını nümayiş etdirdiyi bildirib.

Macaristənə baş naziri Viktor Orban isə İlham Əliyevə telefonla zəng edib. V. Orban Azərbaycan prezidentini seçkiləde qələbəsi münasibətə təbrik edib, ona Azərbaycan xalqının rifahi naminə prezidentlik fealiyyətində uğurlar arzulayıb.

Daha bir təbrik Tacikistan prezidenti Emomali Rahmon-dan gəlib. Rahmon Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevi yenidən bu posta seçilməsi ilə əlaqədar təbrik edib.

Gürcüstan prezidenti Giorgi Marqvelashvili təbrikində isə deyilir: "Dostum İlham Əliyevi yenidən Azərbaycan Respublikasının prezidenti seçilməsi münasibətə təbrik edirəm! İnani ram ki, Gürcüstan və Azərbaycan arasında əsrlər boyu mövcud olan dostluq münasibətləri xalqlarımızın rifahi naminə bunan sonra da davam edəcək".

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Mütəvəfat"

DTX sədrinin "xarici təhlükə" açıqlamasına reaksiya

Arzu Nağıyev: "Radikalizmlə bağlı təhdid nömrə birdir"

Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) rəhbəri Mədət Quliyev aprel 11-də prezident seçkilərində sos verdikdən sonra jurnalistlərə açıqlamasında bir sira diqqətəkon fikirlər səsləndirib. O, Azərbaycandan kənarda ölkəmizə qarşı siyasetin aparıldığına inanır.

Sitat: "Azərbaycanın daxilində heç bir təhlükə yoxdur. Yalnız ölkədən kənarda Azərbaycana qarşı siyaset aparılanlar var. Bunu da qarşı ölkə rəhbərliyi tərəfindən alırın".

M.Quliyevin bu açıqlamalarından sonra xaricdən Azərbaycan eleyhine hənsi istiqamətlərdə siyasetin aparıldığı barədə müxtəlif mövqelər meydana çıxıb. Azərbaycana bir sıra ölkələr, eləcə də terror təşkilatları tərəfindən təhdid hallarının daha yüksək olduğunu qənaətləri çoxluq təşkil edir.

Təhlükəsizlik üzrə ekspert

Arzu Nağıyev hər bir dövlət və onun milli təhlükəsizliyi üçün təhdidlərin daim olduğunu söylədi: "Bu təhdidləri bir neçə kateqoriyalaya böle bilərik. Bu, iqfisadi, siyasi təhdidlər ola bilər. Dini qruplaşmalar tərəfindən təhdidlər olur. Bu gün məlum məsələdir ki, daxilde əməliyyat şəraitinə tam nezərət olunduğu üçün Azərbaycan

Mədət Quliyev

təhdidlərin çoxundan siyortalanıb. Təbii fəlakətlərlə bağlı təhdidlər istisna olur. Buna da hazırlıqlik olan xüsusi xidmət və bunu həyata keçirən icra orqanları var. Azərbaycan üçün erməni terroru məsəlesi daim gündəndədir. Çünkü biz mühəribə vəziyyətindəyik. Ermənistən ərazisində, Dağlıq Qarabağda olan müəyyən qruplaşmalar var ki, öz maliyyə mənbələri vasitəsilə terror aktı və digər təhlükələr töredə bilərlər. Xaricdən maliyyələşən belə qüvvələr da az deyil. Əsas məqamlardan biri də ondan ibarətdir ki, bu gün Xəzər dənizində o qədər də sakitlik hökm sürmür. Bildiyiniz kimi, Rusiya donanmasını Həştruxan və köçürü və burada da müəyyən qurumları, eləcə də "dini qurumlar" inhəsindən olur. Rusiyanın cənub sərhədində anti-terror əməliyyatları aparılır. Rusiyanın subyektlərində sakitlik bərəqərər olmur. Bu da Azərbaycana müəyyən qədər təhlükə ixrac edə bilər. Cənub sərhədlərində, yəni çox da uzaq olmayan yerlərdə mühəribələr gedir. İstənilən an hər hansı bir qruplaşmanın üzvlərinin sərhəd tərəfindən keçmə ehtimalı var. Bu məsələlər daxilde tənzimləmek demək olar mümkün olub. Hüquq-mühafizə orqanları həm əməliyyat şəraitinə nezəret edə bilir, həm də öz funksiyalarını yerinə yetirir. Düşünürəm ki, xaricdən bu gün Azərbaycanla bağlı ən böyük təhdid terrorla bağlı ola bilər. Qəribən, müəyyən qurumları, eləcə də "dini qurumlar" inhəsindən olur. Rusiyanın cənub sərhədində anti-terror əməliyyatları aparılır. Rusiyanın subyektlərində sakitlik bərəqərər olmur. Bu da Azərbaycana müəyyən qədər təhlükə ixrac edə bilər. Cənub sərhədlərində, yəni çox da uzaq olmayan yerlərdə mühəribələr gedir. İstənilən an hər hansı bir qruplaşmanın üzvlərinin sərhəd tərəfindən keçmə ehtimalı var. Bu məsələlər daxilde tənzimləmek demək olar mümkün olub. Hüquq-mühafizə orqanları həm əməliyyat şəraitinə nezəret edə bilir, həm də öz funksiyalarını yerinə yetirir. Düşünürəm ki, xaricdən bu gün Azərbaycanla bağlı ən böyük təhdid terrorla bağlı ola bilər. Qəribən, müəyyən qurumları, eləcə də "dini qurumlar" inhəsindən olur. Rusiyanın cənub sərhədində anti-terror əməliyyatları aparılır. Rusiyanın subyektlərində sakitlik bərəqərər olmur. Bu da Azərbaycana müəyyən qədər təhlükə ixrac edə bilər. Cənub sərhədlərində, yəni çox da uzaq olmayan yerlərdə mühəribələr gedir. İstənilən an hər hansı bir qruplaşmanın üzvlərinin sərhəd tərəfindən keçmə ehtimalı var. Bu məsələlər daxilde tənzimləmek demək olar mümkün olub. Hüquq-mühafizə orqanları həm əməliyyat şəraitinə nezəret edə bilir, həm də öz funksiyalarını yerinə yetirir. Düşünürəm ki, xaricdən bu gün Azərbaycanla bağlı ən böyük təhdid terrorla bağlı ola bilər. Qəribən, müəyyən qurumları, eləcə də "dini qurumlar" inhəsindən olur. Rusiyanın cənub sərhədində anti-terror əməliyyatları aparılır. Rusiyanın subyektlərində sakitlik bərəqərər olmur. Bu da Azərbaycana müəyyən qədər təhlükə ixrac edə bilər. Cənub sərhədlərində, yəni çox da uzaq olmayan yerlərdə mühəribələr gedir. İstənilən an hər hansı bir qruplaşmanın üzvlərinin sərhəd tərəfindən keçmə ehtimalı var. Bu məsələlər daxilde tənzimləmek demək olar mümkün olub. Hüquq-mühafizə orqanları həm əməliyyat şəraitinə nezəret edə bilir, həm də öz funksiyalarını yerinə yetirir. Düşünürəm ki, xaricdən bu gün Azərbaycanla bağlı ən böyük təhdid terrorla bağlı ola bilər. Qəribən, müəyyən qurumları, eləcə də "dini qurumlar" inhəsindən olur. Rusiyanın cənub sərhədində anti-terror əməliyyatları aparılır. Rusiyanın subyektlərində sakitlik bərəqərər olmur. Bu da Azərbaycana müəyyən qədər təhlükə ixrac edə bilər. Cənub sərhədlərində, yəni çox da uzaq olmayan yerlərdə mühəribələr gedir. İstənilən an hər hansı bir qruplaşmanın üzvlərinin sərhəd tərəfindən keçmə ehtimalı var. Bu məsələlər daxilde tənzimləmek demək olar mümkün olub. Hüquq-mühafizə orqanları həm əməliyyat şəraitinə nezəret edə bilir, həm də öz funksiyalarını yerinə yetirir. Düşünürəm ki, xaricdən bu gün Azərbaycanla bağlı ən böyük təhdid terrorla bağlı ola bilər. Qəribən, müəyyən qurumları, eləcə də "dini qurumlar" inhəsindən olur. Rusiyanın cənub sərhədində anti-terror əməliyyatları aparılır. Rusiyanın

Favoriti əvvəlcədən bəlli olan 11 aprel prezident seçkisi arxada qaldı, həkim partyanın namizədi növbəti, bu dəfə yeddi illik döñəm üçün prezident seçildi. Ancaq ölkədə çoxlarını düşündürən məsələ seçkidən sonra nələrin olacağı ilə bağlıdır. Turan Informasiya Agentliyinin direktoru "Yeni Müsavat"ın bununla bağlı suallarını cavablandırıb.

- *Mehman bəy, Azərbaycanda keçirilan 11 aprel prezident seçkisindən sonra nələr baş verəcək, ölkənin birinci şəxsi hansı addımları atacaq, komandada əsaslı dəyişikliklər olacaqmı? Bu barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Seçkidən sonra həm institusional, həm kadr isləhatları getməlidir. Mən bunu gözləyirəm. Ümumiyyətə, getdikcə cəmiyyətdə də münasibətlərdə dəyişikliklər olmalıdır, həm iqtisadi, həm də siyasi zəmində. Yetişib artıq...

- *Nə mənada?*

- O mənada ki, seçkilerin özünün də tez, çəvik şəkildə keçirilməsi onu göstərir ki, tələsirlər. Artıq İlham Əliyev özü də tələsir. Onu heç kəs tələsirmirdi. Yəni o, seçkini payızda da normal şəkildə keçirə bilərdi. Ancaq o da başa düşür ki, artıq prosesləri sürətləndirmek lazımdır.

- *Söhbət isləhatlardan gedir?*

- Bəli.

- *Yeni komanda necə, olacaqmı?*

- Mənçə, hə. Açığı, mən fərdlər səviyyəsində yeni komandada kimlərin olacağını bilmirəm. Amma yeni komandanın formallaşması aktualdır, lazımdır.

- *Nazirlər Kabinetinin lağv olunması realdır?*

- İnanıram ki, leğv olunsun. Amma rəhbərliyinin deyişməsi qaćılmazdır.

- *Baş nazir da?*

- Baş nazir, baş nazirin müavinləri və s. Bəzi nazirlər gedəcək.

- *Deməli, "Yol Xəritəsi"nin icrasına başlanılaceq?*

- Əlbəttə ki. Əslindən seçkidən qabaq bəzi işlər görülürdü, demek olmaz ki, heç nə etmirdilər. Amma getdikcə daha da sürətli olacaq.

- *Maraqlı budur ki, əvvəlki dövrlərdən fərgli olaraq, beynəlxalq səviyyədə budəfəki seçkiyə çox sakit reaksiya verildi. Bu, nəyin əlamətidir?*

- Men beynəlxalq nümayəndələrin özlərinə də demisəm ki, siz bu seçkiləri legitimləşdirməyə gəlmisiniz. Bu proses, yəni beynəlxalq iqtimaiyyətin, ilk növbədə ABŞ və Avropa Birliyinin susqun müşahidəsi onu göstər ki, seçkidən önce razılışma var. Onlar biliirlər ki, İlham Əliyev haraya gedir və neyləyəcək

və bu proseslər razılaşdırılmış formadadır. Yəni seçki prosesi texniki məsələdir, formaldır. Əsas proseslər seçkidən sonrakılardır. ABŞ-in səfiri də seçkidən qabaq ölkəmizi tərk edib. Bu, onu göstərir ki, amerikanlar bu prosesdə iştirak etmirler, kənarlaşıblar. İkinci, mən hesab edirəm ki, yaxın bir neçə ay ərzində də ABŞ-in burada səfiri olmayacağıq. Bu

da parlament seçkiləri üçün siyasi kapital toplaya bilərdilər...

- İ ondadır ki, onlar formal olaraq kənardan müşahidə edirdilər və fikir bildirildilər. Bu, öz yerində. Amma fakt budur ki, müxalifət də seçkiyə qatılmadı.

- *Bu, normal idi?*

- Müxalifətçilik nöqtəyi-nəzərdən normal deyildi. Amma

buna hazırlıq yoxdur. Ermənistanda real müxalifət parlament sisteminde təmsil olunur. Cəmiyyətdə müxalifət və hakimiyyət bölgüsü var idi. Özü də bu bölgü təkcə siyasi meydanda yox, biznes meydandasında da, informasiya məkanında da var idi. Yəni Ermənistannın real müxalifəti sferalarda az və ya çox olmaqla, müəyyən formada təmsil ol-

başqa məsələdir. Amma gün-dəlik toplaşmaq, nə isə keçirmək, mübarizə eləmək, bunnarlar yoxdur. Son illərdə ictimai Televiziyyada müxalifət liderlərinin, müstəqil ictimai xadimlərin sıfətlərini görmüşünümüz mü?

- *Ola bilərmi ki, buna doğru hakimiyyət açılım elan etsin?*

- Belə tez olmayıcaq, am-

şeyi xaricdən getiririk. Ona görə də burada bazarın qorunmasından heç cür səhəbet gedə bilməz. Əgər kimse Azərbaycanda pomidoru 4 manatdan satmaq isteyirse 1 manata satacaqsa, mən istehlakçı kimi istərdim 1 manata alım. İkincisi, biz soyuducu, televizor, maşın götürsək, Azərbaycanda heç nə isteh-

“Bəzi nazirlər gedəcək”

Mehman Əliyev: “Əgər hakimiyyətin icra sistemində dəyişikliklər baş versə, onda parlament seçkiləri məsələsi ortaya çıxa bilər”

“Biz nə qədər çox isləhatlara getsək, dəyişsək, Qarabağda da daha çox uğur qazana bilərik, bunsuz mümkün deyil”

da onu göstərir bu müddətdə hakimiyyət, ilk növbədə İlham Əliyev haraya və necə getdiyi nümayiş etdirməlidir. On dan da çox şey asılı olacaq ki, gələcək münasibətlər nəyin üstündə qurulacaq və təreflə hənsi səpkidə əməkdaşlıq edəcək, yaxud etməyəcəklər.

- *ATƏT missiyasını çəxmag şərtlə, digər qurumların mövqeyi hakimiyyət üçün qənaətbəxəs oldu...*

- Aydındır ki, Azərbaycanda demokratik mühit, söz azadlığı yoxdur, insan hüquqları tapdanır. Belə olan halda hansısa seçkinin normal keçirməsi mümkün deyil. Əslində namizədlərə, personalalara baxsaq, bu, onu göstərir ki, onların seçkidə iştirakı formal karakter daşıyır və bu, seçki görüntüsü idi.

- *Amma ənənəvi müxalifətin an aza xalqa sözünü demək imkani var idi, lakin bundan istifadə etməyib boykot yolunu tutdu. Həm*

proses nöqtəyi-nəzərdən, mənəcə, normal idi. O mənada ki, Qərbin də, müxalifətin de yekidil münasibəti var idi.

- *Amma heç Qerb müxalifətin seçkidən imtinanını təqdir etmədi.*

- Söhbət ondan gedir ki, İlham Əliyevə seçkilərin texniki keçirilməsi üçün şərait yaradıldı, bu, reallıqdır. Seçki sırf texniki xarakter, görüntülü xarakteri daşıyır. Burada seçki prosesi yox idi. Orda rəqabət var idimi?

- *Ənənəvi müxalifət seçkidə iştirak etsəyi, mənzərə dəyişə bilməzdimi?*

- Əslində onlar ele bir vəziyyət yaratırlar ki, heç bir rəqabət, seçki prosesi olmadı, seçki texniki xarakter daşıdı.

- *Mehman bəy, Ermənistən tam şəkildə parlament işul-idarəsinə keçdi. Mümkündürmü ki, Azərbaycanda da bu prosesə start verilsin?*

- Hələ tezdir. Bizdə hələ

ma ona doğru gedəcək.

- *Bu seçki ərafəsində ortaya radikal, söyüscül müxalifət çıxdı və ənənəvi deyilən müxalifətin heç də radikal olmadığı qənaəti çoxların da formalasdı, aparıcı siyasi partiyaların davranışları, siyasi mədəniyyəti hətta təqdir olundu. Bundan sonra həmin qüvvələrə tribuna veriləcəyini güman etmək olar?*

- Bilirsiniz, kimə harada yer verməyi heç kəs müəyyənəşdirmir, onu proses müəyyənəşdirir. Əgər hakimiyyət bu tipli məsələlərdən, yəni şərəfələr və s. prosesdən əl çəksə, onda o biri tərəflər de bunu etməyəcək. Bu ənənəni hakimiyyət getirib meydana və vaxtile stimullaşdırırdı. İndi vəziyyət dəyişib.

- *Bəzi namizədlər seçki təbliğatı dövründə əvəzlənəcək məmurlarla bağlı anons edirdilər. Seçkiyə bir gün qalmış prezident İlham Əliyev də “keçmiş xidmətlər nəzərə alınmayaçaq, cəzalandırılacaq” deyə, sərt xəbərdarlıq siza nə deyir?*

- Əslində birinci dəfə deyil ki, xəbərdarlıq edir.

- *Amma situasiya başqadır.*

- Bəli, situasiya başqadır. Amma mən bu bəyanatlara o qədər də fikir vermirəm. Problem və böhran var. Böhrandan çıxış yolu bu münasibələri, şəxsləri, çox şeyi dəyişməkdən keçir.

- *Necə bilirsiz, Şərq Tərəfdarlıq Müqaviləsi də məsadadır?*

- Danışçılar gedəcək. Mənçə, o məsələni də həll etmək lazımdır. Orda bir problem var, Azərbaycan Ümumdünya Ticarət Təşkilatının üzvü deyil. Cürbəcür bəhanələr getirirlər ki, biz bazarı qoruyuruq və s. Ancaq əslində bizim bazar xarici bazardan asılıdır. Demək olar ki, biz ölkəyə hə

sal etmirik, hamisini xaricdən getiririk.

- *Maşın istehsal olunur...*

- Bir növ maşın yiğirlər. Amma bağışla, mən niyə o maşını almamışam? Yenə də orda kimse maraqları var? Biz avtomobil istehsalçı deyilik. Sadəcə, hissələri getirib burda yiğir, əlimizdə bayraq edirik ki, biz maşın istehsal edirik. Yiğma seksə o demək deyil ki, biz maşın istehsal edirik.

- *Parlament seçkilərinin irəli çəkiləcəyi ehtimalı da ara-stra səslənir. Bu barədə nə məlumatınız var?*

- Bu söhbətlər var. Əgər hakimiyyətin icra sistemində dəyişikliklər baş versə, onda parlament seçkiləri məsələsi ortaya çıxa bilər. Yeni tərəfləri bir araya getirmək, müəyyən keçid platforması yaratmaq üçün parlament meydançasında dəyişikliklərin olması mümkündür. Amma bundan önce, əlbəttə ki, müəyyən proseslər getməlidir, bir iqtimai saziş olmalıdır ki, biz hərəaya gedirik, neyləyirik, nəyi qururuq? Bunun üçün de “Yol Xəritəsi” lazımdır ki, nə baş verəcəyini bilsən.

- *Prezident seçkisindən sonra Qarabağla bağlı nə baş verəcək sualına sizin cavabınız inди necədir?*

- Qarabağla bağlı canlanma olacaq. Sadəcə olaraq, Azərbaycanda hər şey isləhatlara gedilməsindən asılı olacaq. Mən sözümün üstündə dururam ki, Azərbaycanda demokratiya qurulmayana qədər Qarabağ məsələsi həll olunmayıcəkdir. Seçkidən sonra canlanma olacaq. Amma mən bunlara paralel baxıram, yəni biz nə qədər çox isləhatlara getsək, dəyişsək, Qarabağda da daha çox uğur qazana bilərik, bunsuz mümkün deyil.

□ **Elişad PAŞASOV,**
“Yeni Müsavat”

Gəlmisənse ekstaza, cum hovuza

Samir SARI

El bir gündür ki, futboldan yazsam, deyəcəklər ki, ölkədə o boyda seçki olub, ondan yazmırısan, futboldan yazırsan. Yox, seçkidən yazsam, deyəcəklər, bay, oldu, bitti də, qoy oturaq futbolumuza baxaq, bu daha məraqlıdır.

Görünür, ən yaxşısı futbolu siyasetə, siyaseti topaldıqça qatib yazımaqdır. İller önce bir oxumuş adam da deyib ki, dünyada hamının mütəxəssis olduğu iki şey var, biri siyasetdir, biri də futbol. Bu ikisini hamı bilir.

Ancaq bu günlərdə siyasetlə futbolun oxşar, kəsişən, toqquşan nöqtələri çox oldu.

Məsələn, Romanın "Roma" futbol klubu Barselonanın "Barselona" klubunu gözlənilmədən uddu.

Futbolda belə şəyər çox olur, bir də görürsən, zəif hesab olunan komandanın oyuncularının həresinin içindən bir Messi çıxır, ezmələ oynayır, udurlar. Futbolda buna "sensasion qəlebə" deyirlər. Bəziləri hətta bu durumu "futbolun gözəlliyi elə bundadır" deye şərh edirlər.

Amma siyasetdə elə şey yoxdur. Burada zeif hesab olunan komanda (namizəd və onun dəstəsi) heç vaxt güclüyə qalib gələ, "sensasion qəlebə"-filən töredə bilməz. Hər halda bizim kimi sabit ölkələrdə bu, mümkün deyil. Belə şəyər Amerikada-zadda olur.

Necə ki, 2016-ci ilin noyabrında elə oldu. Millətin öndə gedənləri Hillary Clintonun qələbəsini canlı-canlı (ABŞ-dakı canlı yayılma həməhəng) qeyd etmək üçün gecə yarısı, hətta sübh çağrı ABŞ səfirliyinə toplaşmışdılar, amma məlum oldu ki, bizim Anar Məmmədovun "dayday"ı Tramp Bəxtiyar Hacıyevin "xala"sına - Hillariyə qalib gəlib. Çox adam səfirlilikdən suya-buza dönmüş halda qayıtmışdır və heç kəs deməmişdi ki, "siyasetin gözəlliyi bundadır". Əksinə, həmin gün hamı siyasetin çirkinliyindən, eybəcərliyindən danişındı.

Tərsinə olsaydı, xanım Clinton seçilsəydi, dünyada çox adam küçələrdə, türkün sözü, sevinc göstərişi yapacaqdı. Bəlkə də bizdə heç kəs zurna sədasi altında qol götürüb oynamayaçaqdı, amma yüz faiz Bəxtiyarın bəxti "ray" olacaqdı, çünki "xala"sı onu çox istəyir. Anarın "dayday"ının qələbəsi isə ona düşmədi - papasını işdən çıxardılar, özünü də ölkədən qaçqın saldılar. Deyilənə görə, buna səbəb onların Ucarda sevinc göstərişi yapmaları olub - camaata qonaqlıq veriblər, deyiblər, Tramp seçildi, daha sırtımız yerə gəlmez.

Yəni futbola baxmayın, siyasetdə sevinc şousu təşkil edəndə gərek adam bir az ehtiyatlı olsun.

Odur, "Roma"nın prezidenti Ceyms Pallotta komandasının qələbəsinə ne təhər sevinmişdir, özünü paltarlı-palazlı şəkildə hovuza buraxmışdı. Bəxtindən, hovuzda su varmış. O boyda prezent, qarabağlıların sözü olmasın, cumcuğu olub, çıxdı, apardılar qurulamağa. Ancaq dünən gecə bizdə YAP-çılardan kimse namizədlərinin prezident seçilməsi münasibətilə vəcdə qalib özünü Hacibala mülliəmin fəvvarəli hovuzlarından birinə atsaydı, təbii ki, corabın-dan qalstukuna qədər hər yeri işlanardı və onu aparıb qurulayana qədər adam yaziq olardı, bəlkə də Qatır Məmməd bolşeviklərin inaqrasiya mərasimini görmədiyi kimi, o da inaqrasiya qədər birtəher olardı.

Bu baxımdan ən yaxşısı sevinəndə də təmkinli olmaq lazımdır, salamatı sevinc şousunu zurna ilə yola vermək, oynamaqdır.

Bir də hər ehtimala qarşı 14 sayılı seçki dairəsindəki ki-mi əvvəlcədən hazırlıq görmək, üzərrük yandırıb seçki məntəqəsində püfləmek, şəffaf qutuların başına dolandırmaqdır. Söz yox ki, bu məsuliyyətli işi hər adam bacarmaz, amma çərəsi var. Son vaxtlar toylarda xüsusi olaraq bu işə baxanlar var, qonaqların başına məcməyidə üzərrük dolandırır, üstlərine tüstü üfürürler. Çox adam deyir ki, bu, pul tələsidir. Amma yox, üzərrük bizim millətə çox lazımdır. Çünkü hər işimiz uğurlu alınır, ele olanda da göz dəyir.

Yəqin ki, o gün "Juventus" klubunun prezidenti əvvəlcədən üzərrük yandırıb oyuncularının başına fırlasayıd, "Real"i 3:0 uduqları oyunun sonuncu dəqiqəsində qapılara penaltı verilməzdi (Əlbəttə, burada molla duası yazdırıb ingilis hakim Oliverin dilini-ağzını bağlatmaq da effektli ola bilərdi).

Amma istər siyasetdə, istərsə də futbolda qəlebə çox şirindir, her iki halda riqqət doğurur, adamı elə ekstaza getirir ki, adam özünü hovuza atır, zurna havasına oynayır.

Bu baxımdan seçki ikincisi olan namizədin tərəfdarlarından biri gərek Hafiz Hacıyevin üzərindəki qəlebəyə görə özünü hovuza ataydı. Belə olanda maraqlı olur, dünya bu işdən danişır.

Milli Strateji Düsüncə Mərkəzinin sədri, Müsavat Partiyasının sabiq başqanı Isa Qəmbər bir neçə gündür ki, Almaniya gedib. Heyat yoldaşı Aida Qəmbər modern.az-a açıqlamasında deyib ki, Isa Qəmbərin Almaniya yola salınması müayinə olunmaq istəməsi ilə bağlıdır:

"Çünki o, vaxtaşırı müayinə olunmalıdır. Sadəcə, ailə və qohumların tekidi ilə bu dəfə Almaniya yola salınmasını istədik. Həkimlər arasında seçim etmək istəməzdik. Çünkü bizi müalicə edən bütün həkimlər etimadımız var. Sağ olsunlar. Həkimlərə bağlı heç bir problemimiz yoxdur".

Aida Qəmbər Isa Qəmbərin ölkəyə nə vaxt qayıdadıqdan dan da söz açıb:

"Ola bilsin ki, Isa bəy bu həftə içinde Azərbaycana qayıtsın. Men Azərbaycanda yam. Əminliklə qayıtmışıla bağlı dəqiq bir söz deyə bilmirəm. Düşünürəm ki, həftə sonuna qayıda bilər".

İsa Qəmbərin xanımı aprel 11-də ölkədə keçirilmiş prezident seçkilərində səs ve-

İsa Qəmbər Bakıya qayıdır

Aida Qəmbər: "Ailə və qohumların tekidi ilə Almaniya yola salınması müayinə olunmalıdır"

rib-vermədiyi barədə də danışış: "Seçkiləri izləməmişəm. Prosesləri izləməmişəm. Başım məlum işlərə qarışır. Amma səsvermədə iştirak et-

mədim. Çünkü mənə bildiriş gəlmədi. Düşünürəm ki, Azərbaycan vətəndaşı olaraq mənə bildiriş getirilməlidir. Artıq bildiriş verilən zaman vətəndaş borcumu yerinə yetirib-yetiməməyim mənimle bağlı ola bilərdi".

Qeyd edək ki, bu ilin əvvəlinde Milli Strateji Düsüncə Mərkəzinin sədri, Müsavat Partiyasının sabiq sədri Isa Qəmbərin səhəhetində problem yaranıb. O, Mərkəzi Klinik Xəstəxanada müalicə olunub, ürəyinə bir neçə stent yerleşdirilib.

Fevral ayının sonlarında isə müalicəsinə davam etdir-

Qərb-Rusiya qarşılurma: xarici siyasetiniz seçim qarşısında

Tofiq Abbasov: "Əgər hər hansı bir modeli bizə sırməaq istəyirlərsə..."

Rəsiyə ilə Qərb arasında illərlə davam edən gərginliyin artan xətle getməsi Azərbaycana da təsirsiz ötüşmür. Xüsusilə bu qarşılumanın Skripal olayından sonra pik həddə çatması rəsmi Bakını müəyyən seçimlər qarşısında qoyub. Görünən odur ki, Qərb-Rusiya qarşılurmazı hələ illərlə davam edə bilər. O cümlədən Rusiyaya yaxın olan həkimiyətlərin də zamanla sanksiyalarla üzləşməsi istismar edilmiş, hətta buna bəzi işarələr də var. Ekspertlər bu əsəndə rəsmi Bakının indiya qədər apardığı balsalı siyasetin bundan sonra davamının çətin olacağını, ölkənin konkretnıq seçim qarşısında qala biləcəyini qeyd edirlər. Azərbaycanın seçiminin necə olacaqı ilə bağlı mövqələr isə birmənalı deyil.

Politoloq Tofiq Abbasov "Yeni Müsavat" a açıqlamasında xarici siyasetin bir çox amillərlə şərtləndirilən bildirdi: "Bu amillərin arasında anlaşma, bəzən qondarma elementlər ortaya çıxır. Burada diplomatyanın çevikliyi çox şeyi həll edir. Azərbaycan üçün xarici siyaseti yenidən qurmağa ehtiyac yoxdur. Bu siyaset həm Şərqi, həm də Qərb deməkdir. Son 25 ildə rəsmi Bakı sərt tələblər, şərtlərlə rastlaşdır, amma ilk vaxtlar dözümlü münasibət sərgiləyir, sonradan bıçaq sümüyü dirənəndə öz qətiyyətli mövqeyini bildirir. Hər bir siyaset qarşılıqlı anlaşma şəklində əməle gəlir. Hər hansı bir fəvqələğin qəbul olunmaz tələblərlə ortaya çıxırsa, Azərbaycan deyil, istənilən özüne

hörmət qoyan dövlət düzgün seçim etmək mecburiyyətində qalır. Açıq şəkilde görürük ki, hazırda dünyada gedən proseslərdə ziddiyyətlər kifayət qədərdir. Terrora qarşı mübarizə aparan dövlətlər terrorçular maliyyələşdirməkdə ittiham olunurlar. Bu baxımdan hesab edirəm ki, Azərbaycanın xarici siyaseti şəffafdır. Hər hansı bir modeli əgər bizə sırməaq istəyirlərsə, gərək rəsmi Bakı tələblər, şərtlərlə rastlaşdır, amma işlər qarşılıqlı anlaşma olasın. Burada uzağa getmək olmaz. Bu ilin fevralında Amerikanın Kəşfiyyat İdarəsinin rəhbərinin məruzəsi dərc olundu və biz orada gördük ki, bir neçə ölkəyə, o cümlədən Azərbaycana tələblər irəli sürürlər ki, əgər Rusiya ilə silah-sursat və digər bu kimi həllərlə əlaqələriniz davam etsə, biz sanksiyalar tətbiq edə bilərik. Bu, sözün əsl mənasında, anlaşılmayan, qərəzli bir ya-naşmadır. Çünkü hamiya yaxşı bəllidir ki, Azərbaycan təcavü-

ze məruz qalan ölkədir. Bizim ölkə beynəlxalq sazişlərin tələblərini pozmadan dövlətin maraqlarını, təhlükəsizliyini qorumağa borcludur. Bu hər bir siyasi elitanın vəzifəsidir ki, ölkənin ərazi bütövliyünü, suverenliyini qorusun. Azərbaycana qarşı qərəzli, anlaşılmayan məkrili bir tələb ortaya qoymaq, həm də onu hədələmək göstərir ki, Amerika başda olmaqla, Qərb dünyası qaydasız döyüsdən istifadə etməyə çalışır. Bunların qarşısında prinsipial mövqənin olması olduqca vacibdir. Azərbaycan heç bir ölkəyə təhdid törətmir. Bizim xarice təklif etdiyimiz programlar, əməkdaşlıqlar dialoq şeklinde olan təşəbbüslardır. Bu baxımdan xarici siyasetdə köklü şəkildə dəyişikliklərə ehtiyac olduğunu düşünürəm. Ən çətin vəziyyətlərə hazır olmaq lazımdır. Burada diplomatyanın çevikliyindən çox şey asılıdır".

T.Abbasov bundan sonra Azərbaycanın yürüdə biləcəyi xarici siyasetə de toxundu: "Suriyada, ümumiyyətlə, Yaxın Şərqdə gedən proseslər onu göstərir ki, sülhənən, bərabərlikdən, demokratiyadan danişan

üvvələr istənilən an gücə, radical yollara əl atırlar. Bu, Amerikaya da, onun yaxın müttəfiqlərinə də aiddir. Bizim əsas problemimiz Ermenistanın Azərbaycan üçün yaratdıqları çətinliklər, təhdidlərdir. Onların aradan qaldırılması üçün Azərbaycan istənilən an güc vasitəsində istifadə etməyə hazır olmalıdır. Cox güman ki, bunu etməlidir. Azərbaycan ele bir ölkədir ki, bütün tələyülü məsələlərin həllində rol oynayıraq. Ölkəmiz ilk növbədə öz müttəfiqləyini qorub saxlamalı, ona olan təhdidləri dəf etmeli, eyni zamanda əməkdaşlıqda olan təşəbbüskarlığını bir qədər də yuxarı qaldırmalıdır. Biz ətrafımızda qurulmuş sədləri yaşa-yavaş aradan qaldırmağa müvəffəq olmuşq. Bu hərəkətləri dayandırmamalıyıq. İntensivlik öz qüvvəsini saxlama-lıdır. Eyni zamanda erməni təcavüzünün qarşısında dünyaya bərabər həlqələr əməkdaşlığı hazırlamağımızı konkret işlərimiz, təşəbbüslerimizlə təsdiqləyək. Bunlar xarici siyasetiniz əsas istiqamətlərindən biri olmalıdır".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda 4 aydan çoxdur ki, təhsil naziri postu boş qalıb. Belə ki, ötən ilin dekabrında prezident İlham Əliyev Mikayıl Cabbarovun təhsil naziri vəzifəsindən azad edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Onun yerinə issa hələ də təyinat olmayıb. Mikayıl Cabbarov vergilər naziri təyin olunduqdan sonra Təhsil Nazirliyində birgə çalışdığı bəzi şəxsləri də yeni quruma aparıb. Neticədə Təhsil Nazirliyində hazırda təkcə nazir postu deyil, bir neçə şəxsin yeri də vakant qalıb.

Ekspertlər onu da bildirirlər ki, Təhsil Nazirliyinin strukturunu genişləndiriləcək, elm sahəsinə aid bezi təşkilatlar da nazirliyin tərkibində birləşdiriləcək. **Bəs, belə olacaq təqdirdə supernazir postuna kim təyin edilə bilər?**

Ötən aylarda mətbuatda təhsil naziri postuna namızed kimi müxtəlif şəxslərin adları çəkilib. Onlar arasında hazırlı müavin və nazir vəzifəsini icra edən Ceyhun Bayramov, Dövlət İmtahan Mərkəzinin sədri Mələyekə Abbaszadə, Bakı Neft Məktəbinin rektoru Elmar Qasimovun adlarını qeyd edə bilərik. Bu şəxslərin içərisində xüsusilə də Ceyhun Bayramovun adı daha çox hallanır. Qeyd edək ki, daha öncə də nazir vəzifə başında olmadığı ərefələrdə onu məhz C.Bayramov əvəz edib. Bu şəxslərin adları çəkilsə də, özləri konkret olaraq məsələ ilə bağlı açıqlama verməyiylər.

"Yeni Müsavat" a danişan təhsil eksperti Kamran Əsədov bildirib ki, təhsil naziri postunun uzun müddət boş qalmاسının əziziyetini vətəndaşlar çəkir:

"Bele ki, vətəndaşların regionlarda müraciətlərinə baxılma masəlesi həyata keçirilmir. Yəni prezidentin sərəncamına əsa-

Yeni supernazir kim olacaq?

Təhsil Nazirliyində hazırda təkcə nazir postu deyil, bir neçə şəxsin yeri də vakant qalıb

sən, komitə rəhbərləri və nazirler müvafiq olaraq hər ay regionlarda görüşlər keçirməlidirlər. Ancaq 4 aydan çoxdur ki, təhsilə bağlı problemləri, şikayətləri olanlar bunu birinci şəxsə çatdırı bilmirlər. İkincisi də hazırlı nazir müavini nazir səlahiyyətlərini yerine yetirir. Deməli, eyni vaxtda onun vəzifəsi də boş qalıb. Çünkü ister-istəməz öz kurasiyasına aid olan məsələlərə vaxt ayra bilmir. Bundan başqa, nazirlikdə bir neçə yüksək vəzifə tutan şəxslər digər quşumlara keçdiyi üçün onların da yeri boş qalıb. Bu da nəticə etibarilə vətəndaşın məsələlərinin

dinlənilməsində, həll olunmasında ciddi problemlər ortaya qoyur. Hesab edirəm ki, yaxın 2 həftə ərzində nazir postu boş qalmayacaq. Nazir postunu tutacaq şəxsin kimliyi isə, elbəttə ki, cəmiyyətdə geniş müzakirə predmetidir. İnsanlar digər nazirliklərdən daha çox, bu nazir postuna kimin təyin ediləcəyini maraq edir. Çünkü ölkədə 4472 orta ümumtəhsil məktəbi var ve burada 1.6 milyon sağard təhsil alır. Ali təhsil müəssisələrimizdə isə 164 min tələbə təhsil oxuyur. Bu, təkcə ele təhsil alanlarının sayıdır. Bu təhsil müəssisələrində isə 170 minə yaxın mü-

ellim var. Baxanda görürük ki, geniş bir kütlə tam olaraq nazir-siz vəziyyətdədir. Düşüncəm budur ki, nazir postunu artıq 4 aydır idarə edən şəxs - Ceyhun Bayramov nazir olacaq. Ya təhsilə yeni bir şəxs gələcək və 4-5 ildir həyata keçirilən islahatlar yayaşlayacaq, ya da köhnə həytələ davam edəcək. Düşünürem ki, ciddi dəyişikliye ehtiyac olmayacağına. Çünkü nəzərealsa ki, prezident artıq 5 il deyil, 7 illik seçilən Başlışlı layihələrin başa çatması üçün də 2 il vaxt lazımdır. Çünkü Təhsil Nazirliyinin 2014-15-ci ildə başladığı layihələr öz effektini 2020-ci ildə biti-

rəcək. Ona görə də mənim namızədim Ceyhun Bayramovdur və böyük ehtimalla nazir təyin ediləcək. Digər namızəd kimi isə ciddi bir şəxs olan, nüfuzlu, elmi, təhsili bilən şəxs Abel Məhərrəmovdur. Əger biz yenidən ənenəvi təhsil üsuluna keçməyi düşünürükə, yaxud da Təhsil Nazirliyində şəxslərin rolunun artmağını hesab edirikse, daha çox onun bu posta gələcəyini hesab edirəm. Deməli, Ceyhun Bayramovdan sonra ikinci namızəd Abel Məhərrəmovdur".

Ekspert bildirib ki, supernazirlik də yaradıla bilər:

"Əvvəlki illərdən fərqli olaraq indi prezidentlik müddəti də uzundur. 7 il kifayət qədər bir vaxtdır və artıq təkcə Təhsil Nazirliyi yox, hökumətin tərkibində bir çox qurumların leğvinin şahidi olacaq. Buların da başında, təbii ki, Təhsil Nazirliyi gəlir. Çünkü fakt budur ki, hazırda məktəbəqədər təhsil müəssisələri, ali məktəblər, Milli Elmlər Akademiyası Təhsil Nazirliyinə tabe deyillər. Ancaq bunlar hamısı bir-biriləri ilə bağlıdır. Ona görə də düşüncəm odur ki, bu quruma artıq yeni eləvələr olacaq. Bu təcrübə Azərbaycanda var. Daha önce Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyi ilə Nəqliyyat Nazirliyi birləşdi.

□ Əli Rais,
"Yeni Müsavat"

Sabiq nazirlər hədəfdə: Məmmədov və Mahmudov müəmməsi

Sabiq nazirlər o qədər irimiyyaslı qanunsuzluqlara yol verib ki, cəmiyyət onların yalnız işdən çıxarılması ilə barışmaq istəmir

Secki prosesi yekunlaşdı, hakimiyətə qarşı cəbhə açmış kəsimin idarəciliyinə qarşı savaş başlıyır. Məhşər ayağına çəkiləcək şəxslər sırasında ilk yerləri sabiq məmurların tutacağı haqda iddiaları var.

Ötən sayalarımızdan birində Azərbaycan hakimiyətinin xaricdən ona qarşı yönələn hücumların kimlər tərəfindən təşkil olunması istiqamətində araşdırılmalarə başlaması haqda yazı dərc etmişidik. Redaksiyamızda daxil olan məlumatlardan belə aydın olurdu ki, hückumlara yön verənlər vaxtılıq hakimiyətə təmsil olunmuş sabiq nazirlərdir. Onazirlər ki, hakimiyətə olundular illərdə korrupsiya piramidalının başında dayanıb illər. Belə eks nazirlərdən biri kimi hazırda xaricdə yaşayış Abbas Abbasovun adı çəkilir. Baş nazirin sabiq birinci müavini olmuş Abbas Abbasovun adı son 2 prezident seçkilərində hakimiyətə qarşı cəbhənin mərkəzi fiqurlarından biri kimi hallanmaqdır. Onunla eyni cərgədə da-

yananlar da vaxtılıq hakimiyətde temsil olunmuş eks-nazirlərdir. Bu sıradə sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun, keçmiş nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun adları hallanırdı.

Hazırda sabiqlərin adları yenidən medianın gündəminə gəlib. Hətta seçkiöncəsi çıxışlarında prezidentliyə namızədlər də bu mövzuya geniş yer ayırdılar. Konkret olaraq Hafiz Hacıyev çıxışlarında Ziya Məmmədovu dövlət çevirilişine cəhdə ittiham edirdi. Bundan başqa, o, baş nazirin müavini İsmət Abbasovun oğlu, Böyük Britaniyada yaşayışan iş adamı Yunis Abbasovun adını da çəkməklə onun antiqtıdar kampaniyasında rol aldığı deməşdi. Belə məlumatlar da vardi ki, Yunis Abbasovun hökumət əleyhinə olan

kesimə maliyyəçi qismində dəstəyini əsirgəmir. Hafiz Hacıyevin iddiaları bununla da bitmirdi. Ziya Məmmədovun neqativ fəaliyyətdindən danişarkən onun Rusiyaya 30 milyon dollar ödürürek Vladimir Putindən prezident olmasına yardım göstərməyi rica etdiyi-

ni, oğlu Anar Məmmədovun ABŞ-in siyasi dairələri ilə keçirdiyi görüşlərdə atasının dəha yaxşı prezident ola biləcəyi barədə fikirlər səsləndirdiyini dileyə gətirirdi.

Bu iddiaların nə dərəcədə doğru olması bilinmir. Bilinən odur ki, seçkilər yekunlaşdırıb,

nəticə belliidir. Yeni-köhnə hakimiyət komandası ona qarşı olanları yolundan süpürüb kənara tullamağa hazırlanır. Eldar Mahmudova gəlinəcə, onun dövlət çevrilişinə həzirlaşlığı barədə iddialar hələ "MTN işi"nin ilk günlərində dövriyyəyə buraxılmışdır. Hə-

ta onun bu səbəbdən işdən çıxarıldığı və komandasının zərarsızlaşdırıldıyi bildirildi.

Aylardır ki, hakimiyətin seçkidən sonra "temizləmələr" başlayacağı xəbəri yayılır. Artıq seçki bitib. Bu arada sabiqlərin yenidən gündəmə getirilməsini də təsadüf hesab etmək olmaz. Hakimiyətin ötən 2-3 ayda prosesi sükütlə izləməsi belə müləhizələrə yol açıb ki, aprelin 11-də keçirilən prezident seçkisindən sonra gözlənilən dəyişikliklər sabiqlərin atlığı addımlara görə sorğu-sual olunması, hətta həbsler ilə başlanıa bilər. Mümkündür ki, həbsler hazırda iqtidár komandasında olub hakimiyətə qarşı passiv müxəlif mövqədə dayananları da əhatə etsin. Abbas Abbasov, Ziya Məmmədov və Eldar Mahmudov işdən çıxarılsalar da, onları hələ də bu və ya digər formada proseslərə təsir imkanları qalır. Hakimiyətde də tərefdarları olmamış deyil. Digər tərefdən, sabiq nazirlər o qədər irimiyyaslı və ciddi narazılıq yaranan qanunsuzluqlara yol verib ki, cəmiyyət onların cəza olaraq yalnız işdən çıxarılması ilə barışmaq istəmir. Hakimiyət də bunun fərqində olmamış deyil. Odur ki, yaxın gelecekde həbsler qəçiləz görünür...

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Qurdlu yazı

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

"Onlar "Leyli-Məcnun" u vur-tut bir dəfə, usaqlıqda əl-əle tutudurub, gələcəkdə mədəni olmaları üçün məcburi "Opera"ya aparılonda görmüşdülər. Odu-budu, bu tamaşa-yə "kres" qoydular. Atalarını Məcnun qiyafasında görəndə, az qalmışdı bunlar özü dəli ola, ölüb yera girələr".

(Rafiq Tağı, "Qoca Məcnun" hekayəsindən)

Məzahir müəllim ilkin nəticələri açıqlayıbdir, orada namizədlərdən Razi müəllime 29 min səs çıxıbdır. Sifir tam neçəsə faizdir. İşin məzeli tərəfi odur ki, Razi müəllimin namizədlini qeyde almaq üçün qabaqcə qanuna uyğun olaraq 60 seçki dairəsindən 40 min imza toplanmışdır. Belə çıxır Razi müəllimin namized olmasına səs verənlərin 11 mini də axırda ona səs vermək isteməyibdir.

O cümlədən iqtidar partiyasının təbliğat tədbirlərində aktiv iştirak etdiyi üçün müğənni Afaq Aslana verilən diplomda "seçki kompaniyası" yazılıbmış. Sanki seçkilər bir şirkətdir, biznes qurumudur. YAP həmin diplomu qayırı şəxslərə cəza verdiyini bildirir. Ancaq əl çəşib doğrusunu yazanda, onu kəsmək düzgündürmü? Alternativ, tənqidli fikir iqtidarın ele özüne hamidən çox lazımdır. Sabah gerçək durumu qiymətləndirmek üçün. Yoxsa özün çal, özün oyna, Qaçaq Nəbinin toyu kimi prosedurlar ele - bunun mənası nədir?

Bu arada "Juventus" futbol komandasının qapıcısı Canluici Buffon-dan mükəmməl bir tənqid cümlə oxudum, təkrar tirajlamaq istəyirəm, çünkü bizim region üçün aktualdır. Axi hazırda iqtidar və xaricdəki bir qrup arasında guya ciddi münaqişə, söyüsmə vardır (şəxsən mən bu prosesdə iqtidarın udduğu qənaətindəyəm, özləri də qəsdən prosesi süni şəkildə körükleyir, guya söyüslərdən narahat olduqlarını göstərlər - uzun temadır, söyər olmasa gələcəkde yazaram). Ancaq bu adamlar söyüsməni, təhqiqləri çox istedadlış şəkildə aparırlar. Çünkü söyüşi də gərek istedadla söyəsən. Uzun sözün qisası, Çempionlar Liqasında təzelikcə nəsə oyun olub, orada hakim Buffona qırmızı vərəqə göstəribdir. İndi Buffon hakimi nəzərdə tutub deyir: "Ürəyin yerində zibil vərəsi olmamalıdır". Buyurun. Sənətkarcasına təhqir edibdir. Hətta yaradılan obrazla, təsvirə görə Buffonu təqaüdə çıxanda API-Leninə dil-ədəbiyyat müəllimi işinə dəvət eləsən azdır.

Söhbət açılmışken, orta məktəbdə rus dili müəllimim olmuş, 90-ların əvvəlində "Aydınlıq" və başqa qəzetlərdə Yaşar Novruz Qarabağlı imzasıyla şeirlər dərc etdirən sevimli Yaşar müəllimi xatırladım. Yaşar müəllim şahmatdan rəssamlığı, ədəbiyyatdan coğrafiyaya qədər hər şeyi gözəl bilən ensiklopedik adam idi və uşaqlar onu əsəbləşdirəndə unikal bir "söyüş" gəlirdi: "Çaqqalın dal quyrugu". Ancaq, əlbəttə, proses bununla yekunlaşmirdi, istedad özünü daha geniş formada bürüze verməliyi və əgər irad obyekti şagird özünü yüksəldirməsa, necə deyərlər, tənqidən neticə çıxartmasa, bu dəfə tənqidin dozası artırdı: "Çaqqalın dal quyrugunun sol tərəfindəki bir topa tük". Bir növ, bəhri-təvil janrında söyüslər yaratmışdır. Bəlkə də Yaşar müəllim zənci kimi Amerikada doğulsa çox məşhur rep müğənnisi olardı. Lakin Qarabağda doğulmuşdu, 2000-ci illərdə isə Salyanın Qarabağlı kəndində ölüyünü eşitmİŞ. Qayıdaq mövzumuza.

Seçkiləri müşahidə üçün Avropadan gelən qonaqlardan biri isə lap kökündən vurubdur, sosdemlərin namizədi Araz Əlizadənin... qadın olduğunu yazıbdır. Bir növ, "namizədi seçkiyə buraxanda baxmadınız ki, bu kişidir, ya qadın" süjet xətti ilə yeni operetta yaratmaq olar. İstəsə bunu "Azərbaycanın bütün Şərqdə ilk dəfə..." kateqoriyalı yeniliklərdən biri de saymaq mümkündür. İlk dəfə qadınlara səs hüququnu biz vermişik, indi isə qadın və ya kişi olduğunu mübahisə doğuran ilk namizədi irəli sürməklə tarixə düşürük. Siz zarafat eleyin. Yüz il sonra buna baxarıq. İsti-isti çox şeyin ağrısı bilinmir. Vaxt keçməlidir.

Örnək üçün, 15-ci əsrə İngiltərənin 3-cü Riçard adlı kralı olubdur. Ziddiyətli adam kimi tanınıb və döyüdə öldürülen 3 ingilis kralından biridir (Onun haqqında BBC-nin satirik "Qara gürzə" teleserialı var, baş rollardan birini "Mister Bin" kimi tanımız Rouen Atkinson oynayır. Şəkspir isə "3-cü Riçard" pyesini yazıbdır). Uzun sözün qisası, bu Riçardin qəbrini 20-ci əsrə açıqlar, araşdırma aparıblar və alımlar belə qərara gəliblər ki, kralın qarınnda... askar idarəetlər varmış.

İndi özünüz fikirləşin, sağlığında hansı qurd ürəkli oğlan onun üzüne deye bilərdi ki, əlahezret, qarınınızda qurd var? Beş yüz il keçsin, isteyirsən lap köşədə yaz...

Ciddi siyaset dünyası siyasi texnoloqların teknoloqlarla ilə aşış-başdır. Ve söylemək ki, onlara ehtiyac yoxdur, kökündən yanlış olardı. Fəqət, heç də her yerde və həmisi texnoloq əməyi dəyərədə deyil - xüsusən də məsələ ciddi, bacarıqlı adamlar tərəfindən həyata keçirilən siyasetə aid olanda...

Siyasetçilərin en qəлиз məsələlərlə bağlı konar iştirak olmadan universal qərarlar qəbul eleməsinə dair çoxlu nümunələr var. Bununla da onlar ali siyasi dəb elminin hikmətlərindən heç də texnoloqlardan pis baş çıxartmadıqlarını göstəriblər. Ayrı sözə, özünü təsdiqləmiş idarəçilər orijinal və rasional uğur formulları tapmaqla dəbi elə özləri yaradırlar. Azərbaycanın

Əliyevin doktrinası: Azərbaycanlılar

Seçkide nə ududular?

Qeyri-standart qərarlar vermək, incə şəkildə manevr elemək, dolaşıqlıq olan yerdə konkret olmaq bacarığı - İlham Əliyevi dünyanın siyasi elitasındaki həmkarlarından fərqləndirən keyfiyyətlər bunlardır

İleri İlham Əliyevin solosu bunun bariz təsdiqi sayıla bilər.

İlham Əliyev nəzəriyyənin və tətbiqi intizamın uğurlu sintezini həyata keçirməkə yüksək idarəciliq pilotajı nümayiş etdirir. O, şəksiz ki, bu zaman milli seçicinin etimadına əsaslanır. İlham Əliyevin uzun illər sabitliyi hesablanmış kursu saxlamağa imkan verən konsepsiyanın özəlliyi məhz bundan ibarətdir.

İndilidə Azərbaycanın en böyük uğuru, nailiyyəti, sübhəsiz ki, sabitlikdir. Ele bir sabitlik ki, istehsalçı qüvvələrə qarşıda duran vəzifələri yeri-ne yetirmək imkanları yaradır. Ölkədə sakitliyi və ahəngi təmin edə bilməyen hakimiyyətin qara qəpiklik də deyəri yoxdur. Heç də az yaşı olmayan bir çox dövlətlərin daxili həyatını mövcud dövrün yərində oynadan və laxlaşdan fırıldalı küləkləri bir daha sabitliyin hansı yüksək qiymətdə olduğunu göstərir.

Konflikte cəlb olunan və işgal problemi yaşayan ölkə stabil sayıla bilməz deyə, bu yerde opponentlər etiraz da edə bilərlər. Ancaq belə qənatı - bitməyən erməni işğalını bugünkü Azərbaycanın həssaslığını və ya zəifliyinin səbəbi saymaq ədalətlidirmi?

Qətiyyən... 2016-ci ilin aprel əməliyyatları İlham Əli-

əvin əvvəlki prezidentlik dövründəki konsepsiyanının təmel daşı olmaqla bütün zamanlar üçün ölkənin tarixine qətiyyətin, bacarığın və inadkarlığın rəmzi kimi yazılıb. Təsadüfi deyil ki, Ermənistanın siyasi texnoloqları aprel döyüşləri haqda cəmiyyətə yalan sırimaqla arzu olunanı gerçək kimi təqdim eleməye çalışırlar. Lakin, necə deyərlər, belə səs-küy təbliğati heç lax yumurtaya da dəymir.

Azərbaycan Ordusunun döyüşkənliyi və bunun məntiqi davamı olaraq Cocuq Mərcanlı kəndinin dirçəlişi göstərdi ki, Azərbaycan regionda vəziyyətin sahibidir ve qeyri-adekvat qonşumuzun cilovlanması kontekstində onun həqiqi məramı nələrdən ibarətdir. Avrasiyanın "Güneş kələfi"ndə yerleşən, fövqəldövlətlərin güclü diqqətində olan ölkə müstəqil şəkildə balanslı hərəkət vəktorunu qura bilir. Ona görə de Azərbaycan nəhənglərinə davasında "nifaq alması" deyil. O, xarici təsir üçün zəif yer saxlamayıb və iri dövlətlərin oyunundan kənardan durmaq bacarığını sübut edib. Beynəlxalq hüququn subyektlərinin geosiyasi çəkisi de geosiyasi parametrlərlə, demografiya göstəriciləri və ya başqa keyfiyyətlərlə ölçül-

mür, milli elitaların global şəbəkədə öz teyinatını tapmaq qabiliyyəti ilə müyyəyen edilir. İlham Əliyevin dəst-xətt asanca tanınır. Bu dəst-xətt hər şəyden önce həmvətənlərdə belə bir inam yaradır ki, ölkə düşünüb-daşınmış, proqramlaşdırılmış trayektoriya üzrə hərəkət edir və hər növbəti hərəkət ən xırda detallara kimi işlənilib.

Sirr deyil ki, böyük siyaset reytinq yaradıcılığı kimi bir sferanın vurgunu olur. Ancaq onunla heç də hamı dostluq elemir. Söhbət kreativ siyasetçilərdən gedir, onlardan ötrü hərəkətlər zəncirində ən başlıca və ayrılmaz həlqə rasionallıqdır. Əger bu həlqə real olaraq duyulursa, demək, uğurdan və ümidi verici motivlərdən danışmağın məntiqi var.

Uğurlu siyasetçilər həmisi nəticəyə hədəflənlərlər. Onlar üçün nə manupulyativ praktika, nə də ictimai şüurla jonqlorluq rol oynamır, real axtarışın xeyrinə biganəlikdən qurtuluş önem kəsb edir. Hər şey mühümük, ictimai sifarişə nail olmaq anlayışı ilə edilir, onlar adamların təqdirinə səbəb olur və insanları hakimiyyətə inanmağa vədar edir.

Qeyri-standart qərarlar vermək, incə şəkildə manevr elemək, dolaşıqlıq olan yerdə konkret olmaq bacarığı -

İlham Əliyevi dünyanın siyasi elitasındaki həmkarlarından fərqləndirən keyfiyyətlər bunlardır. Bir çoxlarına daim öz imicini yaxşılaşdırmaq haqda düşünmək, həmin o siyasi texnoloqlardan dəstək ummaq, başqalarını təqlid etmək xüsusiyyəti xasdır. Ancaq natamamlıq kompleksində qurtulmanın effektli bir resepti mövcuddur və o, Azərbaycan liderində var. Onun mahiyyətində şəxsi dünyagörüşü və təsəvvürler üzərində qurulmuş özəl imicə sahiblənmək hədəfi dayanır.

Şeçkili koordinatlar sisteminde yalnız bir realistic reytinq var: bu, səsvermənin yekunlarıdır. Bu nəticələrə həkimiyətdəkilerin apardığı siyasetin nəticələri həmisi güclü təsir edir. Ayrı sözə, seçicinin etimadı - İslahatların effektivliyi, innovasiyalar və program fealiyyəti göstəricilərinə yekin münasibətdir ki, bu da var.

Regionda sabitlik qövsü yaratmağa nail olan və yaradıcı fealiyyətə tekke həmvətənlərini deyil, qonşu ölkələrin də istehsalçı qüvvələrini cəlb edən İlham Əliyev birinci il deyil ki, mütləq liderdir. Etibarlılığı təməli məhz belə qoyulub - ele bunun üzərində də feal coxsəhəli fealiyyət davam edir.

İnsanlar proqnoza yatımlılığı, müyyənliyə həmisi səs verməyə hazırlırlar, çünki hədəflərin aydınlığı uğurun yarıdan çoxu deməkdir. Ona görə də Azərbaycan seçicisi özünnü tutarı sözünü dedi və seçimini aşkar açıqfikirliliyin xeyrinə elədi.

Məqalənin rus versiyası bu linkdə: <https://m.minalval.az/news/123781108>

□ "Yeni Müsavat" Media Grupu

Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) aprelin 11-də keçirilmiş prezident seçkilərinə aprelin 21-də yekun vuracaq. MSK-nin Media və İctimai Əlaqələr Şöbəsindən verilən məlumatə görə, qanunvericiliyə əsasən, Mərkəzi Seçki Komissiyası səsvermə günündən başlayaraq 10 gündən gec olmayan müddətdə prezident seçkilərinə yekun vurur və nəticələri təsdiq olunmaq üçün Konstitusiya Məhkəməsinə təqdim edir. Konstitusiya Məhkəməsi Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərinin yekunları haqqında məlumatı səsvermə günündən sonra 14 gün ərzində rəsmən elan edir. Konstitusiya Məhkəməsinin bu barədə qərarı qətidir.

MSK sədri Məzahir Pənahov aprelin 12-də keçirdiyi mətbuat konfransında yekun nəticələri açıqlayıb. M. Pənahov bildirib ki, prezident seçkilərində 3 milyon 962 min 123 seçici səs verib.

125 seçki dairəsi üzrə 5 min 641 seçki məntəqəsinin hamısı hesabat verib. MSK sədri deyib ki, 3 milyon 962 min 123 bülletendən 3 milyon 962 min 96 bülleten sayılıb. Səslərin 99,68 faizi etibarlı, 0,32 faizi etibarsız sayılıb.

Beləliklə, nəticələrə əsasən, İlham Əliyev 86,03 faiz, Zahid Oruc 3,11 faiz, Sərdar Cəlaloğlu 3,03 faiz, Qüdrət Həsənquliyev 3,02 faiz, Hafiz Hacıyev 1,52 faiz, Araz Əlizadə 1,38 faiz, Fərəc Quliyev 1,17 faiz və Razi Nurullayev 0,74 faiz səs toplayıb.

MSK sədri onu da bildirib ki, seçkini izleyən beynəlxalq müşahidəcilerin fikirləri müsbət olub. Müşahidəciler mətbata açıqlamalarında da bunu qeyd ediblər: "Beynəlxalq müşahidəciler seçkilərə hazırlığı və seçki prosesini yüksək qiymətləndirib. Beynəlxalq müşahidəciler bizimlə səhbatdə də bunu deyiblər. Bir sıra beynəlxalq təşkilatlar seçkiləri nümunəvi hesab ediblər".

M. Pənahov prezident seçkilərində səsvermə ilə bağlı sosial şəbəkələrdə qeyd olunan məntəqələrdən biri ilə bağlı ünvan belə həqiqəti eks etdirmeyib.

BAXCP sədri, prezidentliyə keçmiş namizəd Qüdrət Həsənquliyev isə prezident İlham Əliyevə zəng edib. BAXCP-nin Seçki Qərgahından "Yeni Müsavat" a verilən məlumatda görə, Q. Həsənquliyev yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi münasibətələ İlham Əliyevi təbrik edib, Azərbaycanın inkişafı və xalqımızın rifah yolundakı fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Seçkidi ikinci yerin sahibi Zahid Oruc da prezident İlham Əliyevə telefonla zəng edib. Zahid Oruc yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilen İlham Əliyevi təbrik edərək, inamlı qəlebəsi münasibətələ ona ən xoş arzularını bildirib, milletimizin gələcək firavonluqına namənə şərəfli vəzifəsində böyük uğurlar diləyib.

Beynəlxalq müşahidəcilər isə seçkilərlə bağlı mövqelərini aprelin 12-də açıqlayıb.

Avropa İttifaqı Regional komitə üzvlərinin Müşahidə Missiyası 11 aprel prezident seçkilərinin nəticələrə dair bəyanatını açıqlayıb. Missiyanın üzvü Uno Silberq səsvermə günü 46 seçki məntəqəsində müşahidə həyata keçirdiklərini deyib. O, müşahidələrə və

baycan parlamentine minnetdarlığını bildirirəm ki, bizi seçki prosesini izləmək üçün davət edib. Seçki prosesini izləmək üçün bütün beynəlxalq müşahidəcilərə bərabər imkan yaradılmışdı. Müşahidələrimiz zamanı məntəqələrde heç bir problemin şahidi olmadıq. Seçkilər zamanı gənclərin fəallığını daha çox müşahidə etdik. Bun-

Sizin ölkənizdə bayram əhvali gördüm. Xalq öz presidentini seçmek üçün sərbəst şəkildə, həm də feallıqla məntəqələrə gedir, səsini verirdi. Məntəqələrdə olarkən hər hansı neqativ hala qarşılaşmadıq. Təşkilatçılıq yüksək seviyyədə idi".

MDB Parlamentlərəsi Assambleyası müşahidə missiyasının rəhbəri İlyas Umaxanova qeyd edib ki, Azərbaycanda prezident seçkiləri qar-

mətbuat konfransında bildirib ki, seçkilər tam şəffaf və azad şəraitdə keçib.

Cəxiya deputatlar palatasının üzvü Yirji Valenta isə prezident seçkiləri ilə bağlı təşkil olunan mətbuat konfransında bildirib ki, səsvermə zamanı hər hansı qanun pozuntusu ilə qarşılaşmayıblar.

Qırğızıstan-Azərbaycan parlamentlərəsi dostluq qrupunun rəhbərinin müavini Ta-laybek Masabirov da mətbuat konfransında qeyd edib ki, seçki şəffaf və adəlatlı keçib.

Fransa-Azərbaycan parlamentlərəsi dostluq qrupu rəhbərinin katibi Yasın Lamur prezident seçkiləri ilə bağlı təşkil olunan mətbuat konfransında seçkilərin beynəlxalq standartlara uyğun keçirildiyini deyib.

Azərbaycan Demokratik İslahatlar Partiyası (DİP) da prezident seçkiləri ilə bağlı müşahidələrin nəticələrini açıqlayıb. DİP-in bu barədə bəyanında deyilir: "DİP-dən olan müşahidəciler ölkə üzrə 125 seçki dairəsini və müvafiq olaraq 1000-dək seçki məntəqəsini əhatə ediblər. Onların verdiyi məlumatlara görə, namizədlərin qeyde alınması prosesində hər hansı qanun pozuntusu müşahidə olunmayıb. Bütün namizədlər elektron və çap kütüvələr informasiya vasitələrinə çıxış imkanları yaradılıb. Siyasi qüvvələrin sərbəst toplaşmaq hüququ məhdudlaşdırılmayıb. MSK-nin seçkiləri yüksək seviyyədə təşkil etməsi, seçki maarifləndirməsi sahəsində görüyü işlər, məntəqələrə müşahidə kameralarının yerləşdirilməsi, seçki günü ictimaiyyətin operativ şəkildə nəticələrlə bağlı məlumatlandırılması, KİV-ə, qeyri-hökumət təşkilatlarına, siyasi partiyalara, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinə seçkiləri müşahidə etmək üçün normal şəraitin yaradılması təqdirəlayıqdır.

Ümumilikdə seçki prosesinde, elecə də səsvermə zamanı hər hansı qanun pozuntuları, seçcicilərlərə seçki komissiyalarının üzvləri arasında gərginlik müşahidə olunmayıb. 11 aprel seçkiləri şəffaf və demokratik qaydalara uyğun şəraitdə keçib. Seçcicilərə öz iradəsinə sərbəst şəkildə ifadə etmək üçün lazımi şərait yaradılıb, seçci feallığı aşkar hiss olunub. Təqdirəlayıq haldır ki, ölkəmizin diplomatik nümayəndəliklərinin sefirlik və konsulluqlarında müvafiq seçki komissiyaları yaratması nəticəsində bütün dünyadakı azərbaycanlılar Azərbaycan Respublikasının prezident seçkilərində iştirak etmək imkanı qazanıblar.

DİP-in müşahidəcilerinin qeydləri və əldə edilən yekun protokolların nəticələri MSK İnformasiya Mərkəzinin elan etdiyi nəticələrlə üst-üstə düşür. Bəzi istisnalar olmaqla, müşahidəciler seçki prosesində ciddi qüsurlar, qeyri-qanuni hallar müşahidə etməyiblər. Ümumiyyətdə bu seçkilərdə ölkədə keçirilən əvvəlki seçkilərlə müqayisədə müsbət irəliləyişlər müşahidə olunub".

Seçkini boykot edən AXCP, Müsavat Partiyası və Milli Şura isə seçkinin nəticələrini legitim saymadıqlarını bəyan ediblər.

□ **Elibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Seçkinin yekun nəticələri açıqlandı

İkinci yerin sahibi Zahid Oruc oldu; prezidentliyə namizədlər dövlət başçısına zəng etdilər

araşdırılmalara əsasən, prezident seçkilərinin önə çəkilməsinə dair qərarın milli qanunvericiliyə uyğun qəbul edildiyini, səsvermə prosesinin texniki və təşkilati baxımdan yaxşı təşkil edildiyini bildirib.

U. Silberq seçci feallığının yüksək olduğunu və səsvermə prosesinin dinc şəraitdə keçirildiyini, kənar müdaxilələr müşahidə etmediklərini deyib: "Üç məntəqədə səslerin sayılması prosesini izledik və heç bir mənəcəlik olmadı. Yekun olaraq bələ hesab edirik ki, seçkilərə ləğitimdir və seçcicilərin sərbəst, güzil səsvermə hüquqları təmin edilib".

Bosniya-Azərbaycan Parlamentlərəsi dəstluq qrupunun üzvləri prezident seçkiləri ilə bağlı metbuat konfransı keçiriblər. APA-nın məlumatına görə, dəstluq qrupunun rəhbəri Pedrak Kozul bildirib ki, seçkilər uğurla təşkil olunub, bütün beynəlxalq müşahidəcilər üçün bərabər şərait yaradılıb: "Yüksek nəticəyə görə prezident İlham Əliyevi təbrik edir, ona işlərində böyük uğurlar arzu edirəm. Azə-

dan başqa, əllil insanların da seçkide iştirak etmələri üçün imkan yaradılmışdır".

İtalyalı müşahidəcilər isə Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərinin nəticələrinə dair bəyanat yayıblar: "Yerli həkimiyət və polis tərəfindən seçkinin gedisi mədaxile müşahidə olunmayıb. Səsvermə kabinetləri səsvermənə gizliliyini təmin etmək məqsədilə düzgün yerləşdirilmişdir ve seçki qutuları möhürünləşmişdir. Səsvermə zamanı vəb-kameraların istifadəsini təqdir edirik. Seçki zamanı beynəlxalq müşahidəcilərə heç bir məhdudiyyət olmayıb. Seçci feallığı yüksək idi və müşahidəciler ictimaiyyətin seçkilərə yüksək maraqlı qeydə alıblar".

Serbiya Parlamentinin sədr müsavini Veralub Arsiç prezident seçkiləri ilə bağlı mətbuat konfransı keçirib. O da seçkilərin azad və şəffaf təşkil olduğunu deyib: "Üç məntəqədə olduq, müşahidəcilərlər səhbat etdik. Müşahidə apardığımız məntəqələr lazımi texniki avadanlıqla təmin olunmuşdu. Müşahidə ilə bağlı Ruminiya parlamenti adından yazılı rəy də göndərilecək".

Türkəlli Ölkələrin Parlament Assambleyasının baş katibi Altınbek Mamalusov da seçkilərin azad və şəffaf təşkil olduğunu deyib: "Seçkilərin legitmiliyi şübhə altına alacaq faktla rastlaşmadıq. Səsvermə Azərbaycan Seçki

dəstluq qrupunun üzvü Vladimir Vitiuc da mətbuat konfransında bildirib ki, seçkilər çox yüksək seviyyədə keçib: Azərbaycan təcrübəsi başqa ölkələr üçün nümunədir".

President seçkilərində müşahidə aparan Türk Şurasının müşahidə missiyasının rəhbəri Ömer Kocaman isə deyib ki, seçkilər beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə keçirildi: "Hər hansı problemlə qarşılaşmadıq. Seçcicilər çox fəal idil. 55 məntəqədə olduq. Hər bir məntəqədə şəraitdə seçki qanuna uyğunluğuna cavab verirdi".

Ruminiya Parlamentinin Deputatlar Palatasının müşahidə missiyasının rəhbəri Viktor Ponta isə mətbuat konfransında bildirib ki, ümumilikdə seçki demokratik prinsiplərə uyğun təşkil edilmişdi: "Üç məntəqədə olduq, müşahidəcilərlər səhbat etdik. Müşahidə apardığımız məntəqələr lazımi texniki avadanlıqla təmin olunmuşdu. Müşahidə ilə bağlı Ruminiya parlamenti adından yazılı rəy də göndərilecək".

Qazaxistan Senatının üzvü Abdalı Nuraliyev prezident seçkiləri ilə bağlı təşkil olunan

Manatın devalvasiyasından sonra ölkədə bir çox qida məhsullarının qiyməti bahalaşdı. Son zamanlar isə tərəvəz bazarında qiymət artımı nəzərə çarpmaqdadır. Lakin maraqlısı budur ki, ətin, tərəvəzin qiyməti bahalaşsa da, Bakıda illerdə ki, 1 manata satılan dönerlərin qiyməti dəyişmir. Əksinə, bəzi dönerxanalarda hətta 1 manata dönerlə bərabər ayran da verirlər. 1 manatlıq dönerlər xüsusi tələblərin "Elmlər Akademiyası" stansiyasının yaxınlığında, tələblərin daha çox olduğu yerlərdə satılır.

Dəfələrlə dönerxanalarla bağlı müxtəlif ekspertlər həyəcan təbili çalışıblar. Lakin vəziyyət dəyişməz olaraq qalır.

Dönerxanalarda olduğumuz zaman müşahidə etdiğimiz, ekşər dönerçilər heç bir əlcəkdən istifadə etmədən, gidiyənə qaydalara məhəl qoymadan döner hazırlayıb satırlar. Bir nəfərin çox çətinliklə hərəkət edə biləcəyi genişlikdə olan dönerxanalarda gidiyənə qaydalarının pozulması heç də şübhə doğurmur.

Ancaq buna baxmayaraq, dönerçilər bildirirlər ki, onların işləri müvafiq qurumlar tərəfindən yoxlanılır və lazımi sertifikatları alıblar. Olduğumuz dönerxanalarda isə bize sertifikat göstərən olmadı. Söylədilər ki, sənədlər dönerxananın sahibindədir. Dönerçilər isə gündəlik maaşa işləyirlər...

Onu da qeyd edək ki, ötən ilin dekabr ayında Avropa Birliyi (AB) Azərbaycanda döner və şaurma etinə əlavə edilən fosfatın qadağan edilməsinə çağırılmışdı. Avropa Birliyi rəhbərliyinin əsaslandığı təhqiqlərlər görə, fosfatların istifadə olunması ürək-damar xəstəliklərinin yaymasına səbəb olur.

Öz növbəsində döner hazırlayan küçə kafelerinin sahibləri AB hakimiyyətinin əleyhinə ittihamlarla çıxış etdilər. Onlar döner-kabab və şaurmanın əsasən Türkiyədən gələnlərin hazırladığını bildirərək bu qərarın diskriminasiya olduğunu bildirirler.

Ekspertdən SOS: Bakıda 15 min təhlükəli dönerxana var

Döner zəhərə dönəndə...

radan, necə gəldi et alıb, əhaliyə yedirdir. Ona görə də şişə taxılan dönerin içərisi çiy qalır və heyvan xəstəliyi əhaliyə yaxşıdır. Bu problemi Azərbaycanda həll etmək istəyirik. Qanuni döner hazırlayan müəssisələrin sertifikatları olur. Biz metronun "Elmlər Akademiyası"

Biz onlara qarşı mübarizə aparacaq. İş aparacaq ki, 100-lərlə döner istehsal edən müəssisələr açılsın, onlar şok dondurmadan keçirilsin. Belə olarsa, açıq rəqabət də olar. Neticədə iki müəssisə deyil, 10-larla müəssisə olar ki, bu da ümumi işin faydasıdır. 3 il

önce müvafiq qurumlar dönerin standartını hazırlayıb. Həmin standarta uyğun olaraq dönerler satılmalıdır. Bu işdə gözləyirik ki, bize Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi kömək edəcək".

□ Əli RƏİS,
"Yeni Müsavat"

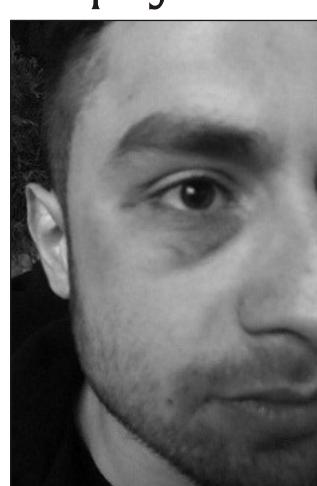
Bakı Lift İdarəsinin rəisinin "ailə işi" məhkəmədə

Nərimanov Rayon Məhkəməsində Qüdrət Şükürovun keçmiş kürəkənin işi üzrə məhkəmə başlayır; Elşən Əsgərlinin atası "baş liftçi"nin korrupsiya əməllərini araşdırmağa çağırıb

Baki Lift İdarəsinin rəisi Qüdrət Şükürovun adını yenidən mətbuatın gündəməmə qaytaracaq məhkəmə prosesi başlanır. Aprelin 13-də Nərimanov Rayon Məhkəməsində hakim İslam Qurbanovun sədrliyi ilə Qüdrət Şükürovun kürəkəni Elşən Əsgərlə və dostları Azər Nəsibov, Nuray Bayramlının işi üzrə hazırlıq iclası keçiriləcək.

İttihad aktında yazılınlara inansaq, Elşən Əsgərlə keçmiş arvadı, Aysel Şükürovanın indiki əri Oktay Əhmədova qarşı xüliqanlıq edib. İttihad aktında yer alan məlumatlara görə, o, xüliqanlıq edərkən dostları Azər Nəsibov və Nuray Bayramlı yanında olublar. 7 yanvar 2017-ci il tarixdə Nərimanov rayonu, 2-ci Sülh döngəsi küçəsində yerləşən avtomobil dayanacağında baş verən mübahisə zəminində Oktay Əhmədova zor tətbiq edildiyi qeyd olunur.

Elşən Əsgərlinin atası Rafael Əsgərov deyir ki, əslində döyülen də, iş üzrə təqsirləndirilən şəxs statusuna gətirilən də onun oğludur. Sadəcə, Qüdrət Şükürov əldə etdiyi milyonların hesabına indiki kürəkəni zərərəkənə, onun oğlunu, yəni ke-

Elşən Əsgərlə

Qüdrət Şükürov

mis kürəkənini isə təqsirləndirilən şəxsə əvvərə bilib: "Mənim oğluma qarşı 3 dəfə cinayət töredilib. Elşən Qüdrət Şükürovun qızı ilə boşanından sonra öz uşağı ilə görüşmək istəyərək onu bağa əğirmişdilər. Ona demişdilər ki, uşaq bağdadır. Elşən bağa gedəndə isə gözətçini öyrədib, ona hücküm etdirmişdilər. Onda da gözətçini cəzalandırmaq əvəzinə, Elşəni günahlandırmış 500 manat cərimə etdilər. İkinci dəfə Oqtay və onun dəstəsi oğlum Elşəni metronun "Gənclik" stansiyasının yanına guya danışığa çağırıb onu beysbol

bitası ilə döydürlər. Sonra da maşının nömrələrini qopardıb aparmışdır. Şikayət etdikdən sonra Oqtay maşının nömrələrini yol polisinə təhvil vermişdi. Amma indiyə qədər Nəsimi rayonu ərazisində baş verən hadisənin şahidləri dindirilməyib. Hadisənin baş verdiyi yerdə olan kameraların görüntüləri ortaya qoyulmayıb. İki Pərviz adlı müstəntiq aparırdı. Ondan soruşurqı, niyə hadise yerində olan kameraların görüntüləri ortaya qoyulmur? Deyir ki, guya kameralar işləməyib. Həmin iş faktiki olaraq dayandırıblar. Qüdrət Şükürov mənə

özü deyib ki, Elşəni həbs etdirecəyəm. Bu adam açıq-aşkar deyir ki, sizdən qısaq alacağam. Çünkü siz mətbuatda mənim haqda danişandan sonra korrupsiya idarəsi məndən 10 milyon pul alıb. Bunun qisasını sizdə qoymayağam".

Elşən Əsgərlinin vəkil Ceyhun Yusifov "Yeni Müsavat" aqıqlamasında deyib ki, Nəsimi və Nərimanov rayonları ərazisində müvəkkilinə qarşı 2 ayrı-ayrı cinayət töredilib: "Tərəflər arasında Nərimanov rayonu ərazisində qarşılıqlı mübahisə olub. Elşən Əsgərlə əslində her dəfə mü-

metinə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə İdarəsinə müraciət edərək Qüdrət Şükürovun korrupsiya əməllərini araşdırmağa çağırıb. Rafael Əsgərov özünü və ailə üzvlərinin məmər özbaşinalığının qurbanı olduğunu bildirərək, hüquq-mühafizə orqanları və ölkə rəhbərliyindən kömək isteyir.

Rafael Əsgərov deyir ki, rəsmi maaşı cəmi 510 manat olan Qüdrət Şükürovun Bakıda, İstanbulda, Dubayda dəyəri milyonlarla ölçülən variati var. Onun sözlərinə görə, Bakı Lift İdarəsi dövlət büdcəsindən bu quruma ayrılan 15 milyon manatın təqribən yarısını mənimseyib. Qüdrət Şükürov bunun üçün Moskvada Markaryan adlı bir erməni ilə işbirliyinə gedib. Rafael Əsgərov bildirib ki, Qüdrət Şükürov liftlərin qiymətini "süsirdərek" rəsmiləşdirir ve dövlət büdcəsindən milyonlarla manat ələ keçirir. Ucuz qiymətə keyfiyyətsiz liftlər alınaraq Bakıda binalarda quraşdırılır: "Qüdrət Şükürov erməni Markaryanla birləşərək Azərbaycanın milyonlarla pulun mənimseyib. Dövlət büdcəsində milyonlarla manat lift istehsalçısının hesabına köçdükdən sonra, Qüdrət Şükürov oradan "otkat" alır. Mən özüm onun "Azəriqazbank"ın filialı vasitəsilə bu "otkatı" necə aldigının şahidi olmuşam. İstintaqa dəvət olunsam, bu haqqda ətraflı məlumat verəcəyəm".

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

11 apreldən sonra ölkə müxalifətinin uzunmüddətli böhran yaşayacağı əvvəlcədən məlum idi. Belə ki, keçirilən prezident seçkilərində qalib galəcək şəxsin prezidentlik müddəti 7 il olacaqdı. Azərbaycanda növbəti prezident seçkiləri 2025-ci ildə keçiriləcək.

Bütün bunları bili-bile ölkə müxalifəti ya özünü proseslərdən kəndərda qoyaraq boykot yolunu tutdu, ya da proseslərdə aktiv iştirak edə bilmedi. Neticədə daha bir tarixi şansı qazıraraq gözlərini 7 il sonraya dikdi. Demokratik düşərgənin şanslarının tamam itidini demək də olmaz. Çünkü 2020-ci ildə Azərbaycanda parlament seçkiləri olacaq. Ölkə müxalifətinin prezident seçkilərindən daha çox qanunverici orqanın seçkilərinə diqqət ayırdığının zaman-zaman şahidi olmuşdur. Təsadüfi deyil ki, müxalif camiə yalnız bir dəfə Milli Məclisə keçirilən seçkiləri boykot edib, o da 2015-ci ildə. Yəni 125 yer olduğu üçün müxalifətin say etibarile azlıq təşkilat etsələr də, parlamentdə temsil olunmaq istəkləri daim mövcuddur. Bu baxımdan iki il sonrakı seçkilərdə demokratik düşərgənin indidən iştirak ehtimalları yüksək görünür. Necə bir nəticə qazanacaqlarını isə, indidən proqnozlaşdırmaq çə-

Müxalifətinin son şansı - 2020-ci il...

Əli Əliyev: "2 yolumuz var..."

tindir. Çünkü həmin seçkilərə 2 il yarımla qalır ki, bu müddətde bir çox şəyər dəyişə də bilər. **VİP sədri Əli Əliyev** ümidiş deyil. O, hesab edir ki, hər an müxalifətin iqtidarı üstələmək perspektivləri yaranara bilər: "Müxalifətin böhranı obyektiv proseslərlə bağlı olmayı üçün proseslərin həllini də obyektiv müstəvیدə axtarmaq bizi yanlışa yönəldər. Azərbaycanda siyasi inkişafın qarşısına sədd çəkilib. Hakimiyət partiyası YAP, dəha çox tək-partiyyali sisteme bənzər siyasi düzən formalasdır. Çoxpartiyyalılıq yalnız formal mahiyyət daşıyır. Hakimiyət əsas rəqiblərini fealiyyət sərbəstliyindən, maliyyə imkanlarından, kommunikasiya vasitələrindən, texniki infrastrukturdan məhrum etdiyindən müxalifət daha çox dissidentliklə məşğuldur. Ölkəmiz siyasi məhbəs sayına görə dönyanın "aparıcı" dövlətlərindən. Belə şəraitdə yox olmamaq, hakimiyəti rahatsız şəkildə tonusda saxlamağın

özü müxalifətimizin aktivine yazılılaq faktdır. Belə şərait tək bizzət deyil. Yəni müxalifətin böhranı, olmaması, qeyri-leqlə mövcudluğu avtoritar cəmiyyətlər üçün xarakterik terminlərdir. Şimali Koreyada müxalifət heç yoxdur. Misirdə prezident seçkilərini bir neçə il əvvəl aparmış "Müsəlman qardaşları" bu ilki seçkilərdə heç görsənmədilər, bir neçə il ərədilər". Bütün təhdidlərə rəğmən Azərbaycanda müxalifəti böhranlı qiymətləndirirsinizsə, deməli, hələlik hər iş pis deyil. Bu sırada müxalifətin görməli olan işlərini də demək gerəkdir. Müxalifətin pərəkəndiliyi hakimiyətin elini gücləndiren faktdur. Prezident seçkilərində dağınıqlıq müxalifətin möqavimət potensialını zəiflədən hal idi. Təessüf ki, prezident seçkiləri ötdü. Bundan sonrakı mərhələ də düzgün qiymətləndirilməlidir. Fikrimcə, parlament seçkiləri təşkilətlenmək üçün zəmin yaradır. Müxalifətdaxili anlaşmaya nail

olunmalıdır. Məndə olan məlumatla görə, hakimiyətin ən çox narahat olduğu iş məhz müxalifətin integrasiyasıdır. Bir halda ki, rəqib bundan çəkini, deməli, zəifdir. Bundan istifadə etməyi bacarmalıyım". Partiya sədri prezident seçkiləri kimi parlament seçkilərinin de öne çəkili biləcəyini istisna etmir: "Fikrimcə, parlament seçkiləri de öne çəkili bilər, seçkilərin 2020-ci ilə qalacağına inamım azdır. Bütün məsələlər hakimiyət daxilindəki proseslərlə bağlı olacaq. Əgər seçki o vaxta qalsa, mənə görə rəqabət iqtidar-müxalifət müstəvisində deyil, əsasən iqtidardaxili qruplar arasında gedəcək. Təbii ki, bu günkü müxalif partiyalar da prosesdə olacaqlar, lakin çətin iqtidar qruplarının olacaq. Düşünürəm ki, maraqlı proseslər ərafeşindəyik. 2 yolumuz var, ya hər iş donmuş vəziyyətdə saxlanılacaq və xarici faktorların təsirini gözləyəcəyik, ya da islahatlar aparıb özümüz millət kimi vəziyyətdən çıxmaga çalışaca-

ğıq. Prezident seçkiləri də daxil olmaqla, bu günə qədər hakimiyətdəki mühafizəkar qanad islahatları tormozlaya, nüfuz çevrəsini qoruya bilir. Nə vaxta qədər gücləri çatacaq, söyləye bilmirem. Hər iş prezidentin iradəsindən asılı olacaq. Bir söz demək çətindir. Katalizator rolu gərginləşən dünya-Rusiya münasibətləri oynaya bilər. Gərginlik maksimum həddədir. Azərbaycandan mövqə istəniləcək, hətta tələb həddinə də çata bilər. Balanslı siyaset erası sona yetməkdədir. Bu fonda beynəlxalq məhiyyəti də daşı-

yan iqtidar qrupları toqquşmaqdə davam edəcək. Seçkidən sonra bu proses yeni yön alacaq. Hətta elə gedisi ola bilə ki, müxalifətin çəkisi və perspektivi iqtidarı da üstələyə bilər. Bu səbəbdən 1 ay gözləmək lazımdır. Prezidentlik müddətini yeniləmiş prezident İlham Əliyevin andiçmədən sonra ilk addımlarını gözlemek lazımdır. Siyasi hayatımızın axarı bu addımlardan, üstəgəl, beynəlxalq amillərin necəliyində asılıdır".

□ **Cavansir Abbaslı,**
"Yeni Müsavat"

Ermənilərə qarşı şok plan: Sərkisyana ömürlük hakimiyət hazırlanır

İşgalçi ölkəni daha fəlakətli mərhələdən 4 gün ayırrı; Serj Sərkisyan haqda əvəzolunmazlıq mifinin yaradılmasında əsas hədəf - rejimə "ikinci nəfəs" və SOS siqnalları; erməni nəşri: "Ölkəyə şəxsiyyətə pərəstişi qaytaran Sərkisyan ilk prezidentdir ki, onun dövründə ərazi itirmişik..."

4 gündən sonra - aprelin 17-də Ermənistan parlamenti özünün fövqəladə toplantısında yeni baş nazir təyinatına baxacaq. Ölkənin prezidentindən də üstün, əsas şəxsi sayılacaq bu posta, hələ ki, bir iddiaçı var - artıq sabiq prezident sayılan Serj Sərkisyan. Əksər müşahidəçilər görə, parlamentdə çoxluqda olan hakim qüvvə üçün öz namizədinin qələbəsinə təmİN elemək hər hansı çətinlik törətməyəcək. Xüsusun də buna Rusiya öz "dobro"sunu artırıb...

Sərkisyanın bu dəfə baş nazir qismində ölkə səkani arxasında durması isə o deməkdir ki, "Qarabağ klanı" daha 5 ilə hakimiyəti öz elində saxlayacaq. 1998-ci ildə hakimiyəti zorla ələ keçirmiş bu klan, korupsiyalaşmış rejim (Robert Köçəryanın 5, Sərkisyanın 3 milyard dollar qanunsuz sərvəti olduğu deyilir - "YM") ikinci on illiyin tamamında özüne "ikinci nəfəs" qazanmış olacaq. Bu isə, çətin ki, erməni xalqının maraqlarına cavab versin. Cünki Köçəryan-Sərkisyan cütlüyünün 20 illik hakimiyətinin acı yekunları ortadadır.

Onları sadalamağa lüzum yox. Üstəlik, hakim komandmanın odioz figurları son vaxtlar, xüsusən də baş nazir seçkisi ərefəsində öz şəriksiz lideri Serj Sərkisyan haqda əvəzolunmazlıq mifi yaratmadadır. Bu da təccübüldə deyil. 20 ildən sonra daha da varlan-

maq ehtirası bunu diktə edir. Hakimiyəti əldə saxlamaq, onun ömrünü uzatmaq üçün on "tosirlə" inandırma vasitələrden biri də budur - əvəzolunmazlıq mifi.

"Serj Sərkisyanın 10 illik hakimiyəti Ermənistan daxili

siyasi həyatına şəxsiyyətə pərəstişi qaytarı. Bu, əslində məktəb otaqlarında Sərkisyanın portretlərinin asılmasından başlamışdı. Bütün bunlar da öz növbəsində ona gətirdi ki, SSRİ dağıldan sonra ilk dəfə Ermənistan prezidenti postunu tutan şəxs öz hakimiyətini

başlamışdı. Bütün bunları da varlan-

uzatmaq üçün konstitusiyani dəyişdi və partiyası tərəfindən əvəzolunmaz şəxs elan olundu".

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə 1 in.am erməni nəşrindəki məqalədə deyilir. Yazida daha sonra bildirilir: "Sərkisyanın əvəzolunması haqda tezis əvvəlce onun hakim Respublikalar Partiyasının rəhbəri postunda əvəzolunmazlığı ilə məhdudlaşdırıldı. Ötən ilin dekabrında parlamentin vitse-spikeri, partiyanın katibi Eduard Şarmazanov bəyan elədi ki, "kimin xoşuna gəlse də, gəlməsə də Serj Sərkisyan partiya üçün əvəzolunmaz şəxsdir". Bu ilin fevralında isə ofşor qalmاقallarının iştirakçısı, Panama sənədlərinin "qəhrəmanı" Tigran Pogosyan öz növbəsində Sərkisyanın əvəzolunmazlığını bəyan etdi. 2018-ci ilin martında analoji bəyanatla hakim partiyanın daha bir parlaq nümayəndəsi, Sünik vilayətinin keçmiş qubernatoru Surik Xacatyan çıxış elədi. Onun sözlərinin görə, ötən 30 il göstərib ki, Serj Sərkisyan əvəzolunmazdır. Beləcə, konstitusiyaya dəyişikliklərindən keçən cəmi iki il ərzində hakim partiyaya Sərkisyanın əvəzədilməzliyini doqmaya çevirmək müyəssər olub. Bu doqmaya əsasən, Serj Sərkisyan yeganə dövlət xadimidir ki, Ermənistanın varlığının əsas qarantisi ona biler. Apreli 7-də isə "Ermənistan" teleşirkəti Sərkisyan haqda efirdə 80 dəqiqəlik sənədli film nümayiş etdirdi. Sənədli filmdən daha çox seçkiöncəsi reklamı xatırladan bu filmde də Serj Sərkisyan Ermənistanın təhlükəsizliyinin əsas qarantisi kimi təqdim olunur. Guya ölkə az qala, təhlükəsizlik istehlakçılarından təhlükəsizlik ixracatçısına çevrilib".

Məqalə hakim klana və onun başçısı Sərkisyanın ünvanlı sarkostik ifadələrle yekunlaşır: "Sərkisyanı Ermənistanın yeganə təhlükəsizlik qarantı, onun baş nazirliyini isə ölkəni daxili və xarici təhdidlərdən xilas etməyin yegane şənəkimi təqdim eləmək - klassik avtoritar manipulyasiyadır. Bu manipulyasiya ölkə səkani arxasında olan adımı əvəzolunmaz, onun gedisi isə təhlükəli edir. Bütün bunlar Serj Sərkisyanın şəxsiyyətinə pərəstişdən başqa bir şey deyil. Hədəf isə demokratiya prinsiplərinə zidd olaraq bir adəmin əbədi hakimiyətinə bərəət qazandırıqdır".

Əlavə edək ki, Ermənistanda bu qəbildən ekspert fikirləri son vaxtlar tez-tez səslənir. Həmçinin erməni lobisi də Serj Sərkisyanın hakimiyətdə qalmasına qarşıdır. Bu kimi etiraz və endişələr isə eslində işgalçı ölkənin yeni, daha fələketli bir mərhələ ərefəsində olduğundan onosu, SOS siqnallarıdır...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Bakıda ödəniş aparıcı oğurlayanlar məhkəmə zalında həbs edildi

Mağazadan ödəniş aparıcı oğurlayan dəstənin məhkəməsi keçirilib.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində oğurluqda təqsirləndirilən Cavid İsayev, Xəzər Hüseynov və Şahin Əlizadənin cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başa çatıb.

Hakim Rahib Salmanovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə hökm oxunub. Hökmə əsasən, Cavid İsayev 3 il, Xəzər Hüseynov 2 il 6 ay və Şahin Əlizadə isə 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər.

X. Hüseynovla Ş. Əlizadə ev dustaqlığında olub. Məhkəmə onlar barəsindəki qərarı dəyişərək məhkəmə zalında həbs edib.

İttihad aktına əsasən, C. İsayev, X. Hüseynov və Ş. Əlizadə Bakının Binəqədi rayonu ərazisində yerləşən marketlərin birində olan "Million" ödəmə terminalını yarib və içərisində 200 manatdan artıq pulu oğurlayıblar.

Onlar izi itirmək üçün marketin təhlükəsizlik kamerasının yaddaş kartını da çıxarıblar. Amma yolda itiriblər. Daha sonra həmin şəxslər hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşları tərefindən saxlanılıb.

İstintaq dövründə bu şəxslərdən yalnız C. İsayevin barəsində həbs-qətimkən tədbiri seçilib.

□ İ.MURADOV,
Musavat.com

Ərinin ölümünün ildönümü günü

qardaşı ilə birgə can verdi

Goranboy rayonunun Qızılhacılı kəndində bacı və qardaşın ölümü ilə nəticələnən hadisinin təfərruatı məlumat olub.

Lent.az xəbər verir ki, aprelin 10-da "Mercedes" mərkəzi avtomobile çırılan "VAZ 2107"dəki şəxslər qəbiristanlıqdan qayıdırırmış. Belə ki, bir neçə il əvvəl aprelin 10-da Qızılhacılı kənd sakini Cəmilə Məmmədovanın heyat yoldaşı vəfat edib. Bu səbəbdən də o, bacısı, gəlini və nəvəsi ilə birgə qardaşı Sahib Abdullayevin maşını ilə kənd qəbiristanlığına ziyarətə gedib. Ziyarətdən geri qayıdan ailə üzvləri kənd yolunda sürətli hərəkət edən "Mercedes"in zərbəsinə tuş gəlib.

Bildirilir ki, Sahib Abdullayevin idarə etdiyi avtomobili vuran "Mercedes"in sürücüsü Elmar Tağızadənin sürücülük vəsiqəsi olmayıb. O, məktəbi yeni bitirib və herbi xidmətə yola düşməyə hazırlaşmışdır. Aprelin 13-də həbi xidmətə yollanmalı olan Elmar atasından xahiş edərək maşını alıb və dostları ilə yola çıxb. Onlar yolda digər dostlarının idarə etdiyi "Toyota Prado" ilə ötüşüb. Ötüşmə zamanı "Mercedes" "Prado"ya sırttınub və sürücünün idarə etməsindən çıxaraq yolu yüksək istiqamətinə keçib. Nəticədə avtomobil öz yolu ilə hərəkət edən "VAZ 2107"yə çırılıb. Qəza vaxtı "Mercedes"in spidometri saatda 137 kilometr sürətə hərəkət edirmiş.

Digər məlumatə görə, qəza vaxtı "Mercedes"i Elmar deyil, digər dostu sürürmüsh.

Qeyd edək ki, dəhşətli hadisə nəticəsində S. Abdullaev və sənəsinin hərbi bacısı Cəmilə Məmmədova hadisə yerində ölüb. C. Məmmədovanın qızı, gəlini və nəvəsi isə ağır xəsarət alıb.

Goranboy RPŞ tərefindən araştırma aparılır.

"Çudo Peçka" və "ÇP Aqro" MMC-lərinin təsisçisi Çingiz Cəlilovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası davam etdirilib

Musavat.com xəbər verir ki, işə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Əhməd Quliyevin sədrliyi ilə baxılıb.

Məhkəmədə şahid qismində Faiq Qəhrəmanov ifadə verib.

O bildirib ki, Çingiz Cəlilovu tanıyıb və onun adına kredit götürüb. Daha sonra isə həmin kredit ödənilib.

Məhkəmədə məlumat olub ki, "Bank Standard"ın nümayəndəsi qismində iştirak edən vəkil Azər Tanrıverdi prosesdə iştirak etmir. Nümayəndənin avtomobil qəzasına düşdüyü elan edilib. Onun səhhətində ciddi problem olmayıb. Amma məhkəmədə iştirak edə bilməyib.

Xatırladaq ki, Baş Prokurorluq iş adəminin həbsi ilə bağlı rəsmi açıqlama yayıb.

Məlumatda bildirilir ki, müxtəlif hüquqi və fiziki şəxslərin adından bankdan kredit kimi aldığı külli miqdarda vəsaiti bankın vəzifeli şəxsi ilə birgə qulluq mövqeyində istifadə etməklə təyinatından yayındıraraq şəxsi ehtiyacları üçün mənimşəyen şirkət rəhbərinin qanunsuz əməlləri barədə Baş Prokuror Yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araştırma aparılıb.

□ İlkin MURADOV,
Musavat.com

Bu il martın 31-də itkin düşən Xəzər rayonu, Türkən qəsəbə sakini 1996-ci il təvəllüdü Balabəy Azər oğlu Balabəyovun meyiti aşkarlanıb.

"Balabəyin atası Azər Balabəyov Xətai Rayon Polis İdarəsinin 35-ci polis bölməsində erize yazdı, göstərdi ki, Balabəyin itkin düşməsində günahkar Vi-

mayəndəsi gedəndən sonra bizə yanacaqdoldurma məntəqəsinə (YDM) iş yerine getmişdi. B. Balabəyov itkin düşən gündən sonra onun yaxınları, valideynləri itkin düşməsində YDM sahibini

mayəndəsi gedəndən sonra bizə yanacaqdoldurma məntəqəsindən zəng edib dedilər ki, gəlin kameralara baxın. Halbuki biz hadnəsə olan günü yanacaqdol-

Meyiti dənizdən tapılan operatorla bağlı şok iddia

Yaxınları: "Biz Balabəyin ölümündə işlədiyi YDM-in sahibindən şübhələnirik"

Bu haqda "Yeni Müsavat'a mərhumun qohumu Vüqar Əmirov məlumat verib. Bildirib ki, Balabəy Balabəyovun meyiti Bakı bulvarının ərazisində, dənizdə aşkar olunub.

"Biz Balabəyin ölümündə işlədiyi məntəqənin sahibindən şübhələnirik. Bəlkə də onu öldürüb meyitini dənizə atıblar", - deyə Vüqar Əmirov bildirib.

Balabəy Balabəyov martın 31-də evdə çıxaraq operator vezifəsində çalışdığı Xətai rayonu, Günəşli qəsəbəsində yerləşən "Şah pet-

günahkar bilirlər. Onların bir dadi müəllimdir. Vidadi neçə gün əvvəl qəzetimizə müəllim YDM-in sahibidir. Verdikləri açıqlamadan sitat: Ora bir neçə mətbuat nü-

durma məntəqəsinin sahibi Vüdadi müəllimlə görüşmüştür. Ona dedik ki, imkan ver, şərait yarat, kameraların yaddaşındakı görüntülərə baxaq. İmkən vermedi. Bu müddədə kameraların yaddaşını silə bilərdilər. Bizə Balabəy iş yerindən itkin düşən gün niyə kameraların yaddaşını göstərmədilər?"

Bunu itkin düşən Balabəy Balabəyovun yaxın qohumu Vüqar Əmirov "Yeni Müsavat" a deməşdi.

□ E. MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Faşist döyməli "zek"ə hökm oxundu - 18 yaşlı həbsxanada tamam olub

Baki sakınınə biçaq çəkərək telefonunu alan şəxsə hökm oxunub. O, daha əvvəl də 3 dəfə məhkumluq həyatı yaşıyib.

Musavat.com xəbər verir ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində quldurluqda ittiham edilən 2000-ci il təvəllüdü Seymour Osmanovun cinayət işi üzrə məhkəmə iclası başa çatıb. O, 18 yaşını həbsxanada tamamlayıb.

Prosesdə dövlət ittihamçısı çıxış edib. Prokuror S. Osmanovun 7 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini istəyib.

S. Osmanov son sözündə əməlindən peşman olduğuunu, zərərçəkmişlə barışdığını söyləyib.

Məhkəmə müşavirədən sonra hökmü elan edib. Hökmə əsasən, S. Osmanov 3 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Onun daha əvvəlki cinayət eməllerine görə aldığı cəzalar da toplanaraq üzerinde qəti olaraq 4 il azadlıqdan məhrumetmə cəzası saxlanılıb.

Qeyd edək ki, paytaxt sahəsinin Ülvi Cuvarlı Akademik

Həsən Əliyev küçəsi ilə hərəkətdə olan zaman naməlum şəxs onun qarşısını kəsərək biçaqla hədələyib və mobil telefonunu əlinənən alıb.

Zərərçəkən hadisə barədə yaxınlıqda xidmət aparan Nərimanov Rayon Mühafizə İdarəsinin əməkdaşlarına məlumat verib.

Cinayəti törədən əvvələr də məhkumluq həyatı yaşıyan Seymour Osmanov hadisə yerindən bir neçə yüz metr kənarda saxlanılıb və Nərimanov Rayon Polis İdarəsinin (RPI) 16-ci polis bölməsinə təhlil verilib.

Onun quldurluq yolu ilə etdiyi mobil telefon və hadisə zamanı istifadə etdiyi biçaq maddi sübut kimi götürülüb. Seymour Osmanov ifadə-

sində deyib ki, zərərçəkmiş binanın həyətinə çəkib və daşışb: "Üstündəki pulu çıxardı. Dedim ki, pul qalsın, telefonu çıxart. Elə oradan da mühafizə keçəndə başlaşıdı qışkırmaga. Qaçdım oradan. Biçağı da blokda gizlədim. Gəlib 5-ci mərtəbədə tutdular".

Seymur Osmanov Cinayət Məcəlləsinin 181.2.5-ci (quldurluq, silah və ya silah qismində istifadə edilən əşyalar tətbiq edilməklə törəldildikdə) maddəsi ilə ittiham edilib.

18 yaşlı S. Osmanov bədəninin müxtəlif nahiyyələrində döymələrə də diqqət

□ İ.MURADOV,

Musavat.com

Suriyaya xarici müdaxilə mövzusu yenidən gündəmə gəlib. Qərb ölkələri və regional müttefiqləri Bəşər Əsədin Duma rayonunda müxaliflərə qarşı kimyəvi silahdan istifadə etdiyini iddia edir. Hələlik isə kimyəvi silahın kimin istifadə etdiyi haqda dəqiq məlumat yoxdur. Ancaq bu vəziyyətin özü belə dünyani bölbü.

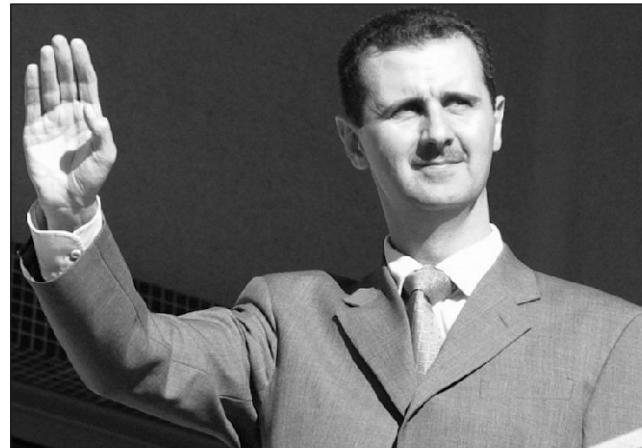
Rusiya, İran və Çin kimyəvi silah ittihamlarının sübuta yetirilmədiyini və belə bir halda Suriyaya hərbi müdaxiləyə qarşı olduğunu bəyan edib. Hətta ABŞ prezidentinin Suriya sahillərinə hərbi qüvvə göndərməsinə cavab olaraq ruslar da Suriyadakı qüvvələrini artırıqları mesajını veriblər. Rusiya rəsmiləri Suriyanı atəş tutan rakətlərin və onların buraxıldığı nöqtələrin vurulacağını bəyan edib. Yeni Suriya 3-cü Dünya müharibəsinin başlanca biləcəyi yere çevrilib. Dünyanın böyük gücləri bu ölkədə in-di faktiki olaraq qarşı-qarşıya gələblər.

Əcəba nədən? Suriyanı və onun hazırlı hakimiyyətini, konkret olaraq Bəşər Əsədi bu qədər qoruyub saxlayan və hətta dünya müharibəsinə səbəb ola biləcək amil nədir? Doğrudanmı, Bəşər Əsəd bu qədər güclü və vazkeçilməzdir? Suriya hakimiyyətinin 7 il davam getirməsi və arxasında bu qədər gücün dayanmasının səbəbi nədir?

Ötən ay Suriyada hadisələrin başlamasının 7 il tamam oldu. 2011-ci il martın 15-də ölkənin cənubunda Dera şəhə-

Bəşər Əsədin 7 illik direnişinin sırrı

Suriyadakı savaşda on minlərlə insanın ölümünə səbəb olan Bəşər Əsəd hakimiyyətini qoruyub saxlamasında hansı faktorların rolü olub?

rində bir neçə məktəbinin dövarlərə hökumət eleyhinə şürə yazması ilə başlayan hadisələr həle də davam edir. Ancaq ilk vaxtlarda hər şey fərqli idi. Suriyada etiraz aksiyaları ilə başlayan inqilab tezliklə daxili müharibəyə çevrildi və tökülen qanlar həndəsi ölçüdə çoxaldı. O zaman dünyada Bəşər Əsəd münasibət birmənəli idi. Hər kəse aydın idi ki, Əsəd davam getirə biləcək. Hakimiyyətən süreli qopmalar, ordu generallarının, hökumət nazirlərinin müxalifətin tərefinə keçməsi Əsəd rejiminin devrilməsinin yaxında olduğunu göstərirdi.

Ancaq Tunisdə Zeynalabidin bin Əli 1 ay, Misirdə 30 illik diktator Hüsnü Mübarək 3 həftə, Liviyanın 42 illik diktatoru, böyük sərvətə və gücə malik Qəzzafi 7 ay, Yəmənin "hakimi-mütleqi" Əli Abdullah Salehi isə bir il tab gətirə bildi. Ancaq Bəşər Əsədin taleyi fərqli oldu. Yəni ən azı bu gün baxıldıqda digər diktatorlar kimi devrilmədi və ya qaçmadı. Baxmayaraq ki, hələ de mediada onun qaçması xəbərlərinə rast gəlmək olur.

Bəşər Əsədin Suriyada qalması və hakimiyyətini qoruya bilməsində bir sira amillərin rolü var. Bunlar, heç şübhəsiz

ki, daxili və xarici amillərdir. İlk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, Suriya ordusu nə Liviyadaki kimi dağladı, nə də Misir və Tunisdə olduğu kimi rejimdən üz çevirmədi. Bir neçə min əsgər və hərbçinin ilk günlərdə ordudan ayrılmazı nəzəre alınmazsa. Suriya ordusu bütövlükde indi de hökumətin yanındadır, Bəşər Əsədə sadıqdır. Halbuki iddiaların əksine, Suriyada məzhəb qarşılardırmasa ol-sayıdı, mənətiqle 80-90 faiziñin sunni əhalidən təşkil olunduğu ordu Əsəddən imtina etmeliydi. Ancaq olmadı.

İkinci mühüm amil ölkə müvəzinətini itirmədi. Suriya burjuaziyası, iqtisadi sektor, hətta Hələb kimi 320 tekstil fabriklerinin olduğu sənaye mərkəzlərinin dağılıması belə burjuaziyanı hökumətə qarşı çevirmədi, əks halda indiyə qədər Əsəd çətin davam gətirərdi. Bundan başqa, müharibənin davam etdiyi 7 il ərzində Suriya ərazisində mobil rabitə, internet və digər zəruri kommunikasiya, rabitə və digər zəruri təchizatlar davam edib. Burada həm de xarici dəstəyin rolü oldu.

İran və Rusiya Bəşər Əsəd hakimiyyətinə təkcə silah və

hərbi yardım deyil, eyni zamanda maddi yardımalar etdi. Təbii ki, əreb coğrafiyasından da Dəməşqə gizli yardımaların olması labüddür, amma bunlar hələlik açılmayıb.

Və nəhayət, Suriyada hakimiyyət dəyişikliyinin qarşısını alan önemli faktorlardan biri də əsasən xarici ölkələrdən göndərilen silahlılar oldu. Məhz bu cür radikal, nəzaretən kənar silahlı təkfirci qruplar Suriyada təz bir zamanda zorakılıqları ilə məşhurlaşdırılar. Kütəlvə edamlar, qetlər, zoraqlıqlar, baş kəsmək və digər dünəni dəhşətə getirən olaylar (*bu hadisələrin videorüntürləri məqsədli olaraq çex tez bir zamanda dünyaya yayılmışdı*) həm Suriyada, həm də dünyada Suriya olaylarına və Bəşər Əsədə münasibəti dəyişdi. Təsadüfi deyil ki, Suriya böhranının ikinci ilində artıq Əsəd arxayın şəkildə xarici KİV-lərə müsahibə verərək ölkəsində terrorra qarşı mübarizə apardığını bəyan edirdi.

Bütün dünyada islamçı radikal qruplar və ordunun bağlılığı Bəşər Əsədi qorudu və qorumaqda davam edir.

Beləliklə, xarici dəstək, radical qruplar və ordunun bağlılığı Bəşər Əsədi qorudu və qorumaqda davam edir.

□ **Kənan Rövşənoğlu,**
"Yeni Müsavat"

da qeyd etmek lazımdır ki, heç də bütün əreb ölkəleri işgalçı ölkə ilə bu şəkildə əlaqələr qurmur. Məlumdur ki, məhz Qara-bağ münacişinə görə Səudiyyə Ərebistanı ilə Ermənistən arasında diplomatik münasibətlər yoxdur və bu dövlət dəfələrlə ermənilərin işgalçılıq siyasəti yürütdüyünü bəyan edib. Təbii ki, İslam Konfransı dövlətləri Azərbaycana dəstək olmalıdır və bu istiqamətdə Azərbaycan hakimiyyəti mü-hüm işlər görüb. Deməli, aparılan təhlükət və təşviqat işləri yeknəvərliyidir. Eyni zamanda diplomatik missiyamız daha səmə-reli fəaliyyət göstərməli və həqiqəti cətdirmalıdır".

Bəs Ermənistən əreb şeyxlərini nəyi ilə cəlb edir ki, İslam həmrəyliyinə xələl getirir?

A.Nağıyev: "Burada söhbət dini həmrəylikdən getmir, əsas məsələ vəsait əldə etməkdir. Burada erməniləri əsasən kənd təsərrüfatı, turizm, sənaye, bir də birbaşa aviareyslər maraqlandırır. Bundan başqa, Suriyadan qaçan ermənilər üçün Yeni Hələb deyilən bir kvartalın yaradılması üçün tikinti işlərinə sər-məye qoymaq da maraqlandırır. Lakin bunların hamısı hələ ki, danışqlardan o yana keçmir. Ermənilərin bu məsələləri belə böyütməsinin bir səbəbi də elə Azərbaycanla bu dövlətlərin münasibətinin pozulması isteyidir".

□ **Cavid TURAN,**
"Yeni Müsavat"

Məscid dağıdan Ermənistana İslam ölkəsindən... təbrik məktubu

Birləşmiş Ərəb Əmirlilikləri rəhbərliyindən müsəlman həmrəyliyinə xələl gətirən addım; politoloq: "Lobbi öz işini görür..."

Ötən il kütəlvə saxtalasdırma yolu ilə Ermənistən parlamentində çoxluq əldə edən hakim Respublikaçılar Partiyasının "seqdiyi" yeni prezident Armen Sərkisyan təbrik edənlər arasında İsləm ölkələrinin təmsilçiləri de var. Belə ki, Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlayan Ermənistən prezidenti vəzifəsinə başlaması münasibəti ilə Armen Sərkisyanın Birleşmiş Ərəb Əmirliliklərinin (BƏƏ) ali rəhbərliyindən təbrik ünvanlanıb.

Bu barədə Moderator.az olaraq qalacaq. Belə olan halda ərab ölkəsinin rəhbərliyinin davranışları anlaşılan deyil. Xatırladək ki, Azərbaycan 1991-ci ilin dekabr ayında İsləm Konfransı Təşkilatına üzv olub. Bu dövrde təşkilat dəfələrə Ermənistən işğalını pisləyən bayanat qəbul edib, Xocalı soyqırımı təsvir edib. BƏƏ isə qurumun üzvü olaraq bütün bunları unudaraq, İrəvanla temaslara can atır.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev keçən il "məscidləri dağıdan ölkə heç vaxt müsəlman ölkələrinin dostu ola bilmez", - deyə İsləm ölkələrinə müraciət etmiş, onları işgalçi ölkəyə yatırımla qoymamağa çağırımdı. Düzdür, bəzi İsləm ölkələri hələ də Ermənistənla diplomatik əlaqələr qurmayışdır.

Ancaq ortada mənfi nümunələr də var - BƏƏ kimi. Hansı ki, keçən il, elə aprel ayında Azərbaycan nümayəndə heyətinin Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinə (BƏƏ) safları tərəfəsində Dubayda Azərbaycan Hökuməti və Birləşmiş Ərəb Əmirlilikləri Hökuməti arasında iqtisadi, ticarət və texniki əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiyasının 6-ci iclasında bir sira mühüm məsələləri müzakirə etmişdilər, razı-

laşmalarla imza atmışdilar. Bundan əvvəl ayrı-ayrı ölkələrin de işgalçılıq qucaq aqması faktları geniş əks-sədə doğurub. Məsələn, ötən illərdə Səudiyyə Ərebistanı kralı Salman ibn Əbdül-Əziz əl-Səud Ermənistən müstəqilliyinin 24-cü ildönümü münasibətə bu ölkənin keçmiş prezidenti Serj Sərkisyanın təbrik göndermişdi. Vəliəhd Məhəmməd ibn Naif ibn Əbdül-Əziz də erməni prezidentə təbriklərini çatdırı-

Göz insanların ən vacib orqanlarından biridir. Buna görə mövzu gözlər olduqda ona həssas yanaşmaq lazımdır. Ölkəmizdə günəşli havalar başladığı üçün gün eynəklərinə de tələbat artıb. İnsanların əksəriyyəti gözlərini günəş şüalarından qorumaq üçün artıq gün eynəklərindən istifadə etməyə başlayıb.

Mütəxəssislərin qənaətinə görə, günəş şüaları gözde katarakta və görmə mərkəzində "sarı nöqtə" xəstəliyi kimi görməni pozan xəstəliklərə səbəb olur. Hətta bəzən korluğa da getirib çıxara bilir. Günəş şüaları gözde yanma, quruluq, sulanma, işqdan qıcıqlanma, göz qapaqlarını açmaqdə çətinlik çəkmə kimi problemlərə de səbəb olur. Buna görə də gün eyneyindən istifadə vacibdir. Gün eynəklərinə tələbat artlığı üçün bu gün paytaxtın çox yerində - yol kənarlarında, optik mağazalarda, super marketlərdə bu malların satışına rast gəlmək mümkündür. Qiymətləri isə 5 manatdan başlayır.

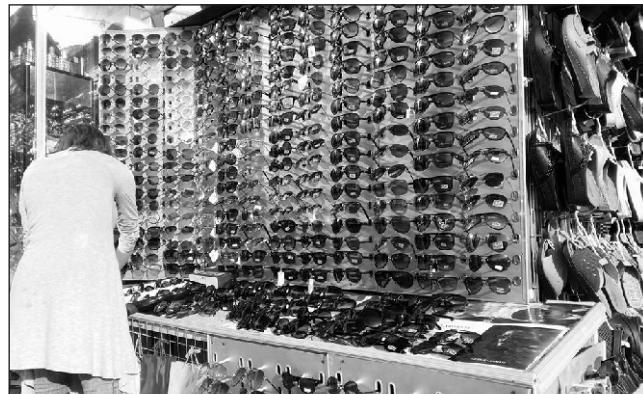
Bəs keyfiyyət necədir? Hər il insanları düşündürən bir məsələ olur, gün eyneyinin keyfiyyətli olduğunu, gözə zərər verməyəcəyini necə müəyyən etmək olar?

Əksər insanlar baha qiymətə alınan eynəklərin daha keyfiyyətli və zərərsiz olduğunu düşünür. Bəzi insanlar isə bunun tam əksinə, optik mağazalarda qiyməti "əl yandıran" eynəklərin heç də hamısının keyfiyyətli olmadığı, tələblərə cavab vermədiyi qənaətindəndir.

Gözümüzə zərər verməyəcək eynəkləri seçməyin yollarını, həmçinin qiymətlərlə maraqlanmaq üçün bir neçə eynək satılan məkanlara baş çəkdik. Daha ucuz eynək satışı həyata keçirilən "Diqlas" Ticaret Mərkəzinin çıxışında, yol kənarında sırayla bir-birdən fərqli görünüşdə eynəklər düzülmüşdül. Burada eynək seçeneklər da kifayət qədər vardi. Qeyd edilən mərkəzdə 3 manata da eynək tapa bilərsiniz. Satici Cavad Səlimov deyir ki, onların satıldığı ən ucuz eynəyin qiyməti 3 manat,

Gün işığına həsrət qoyan gün eynəkləri...

Satışda 3 manata da eynək var, 400 manata da - saxta malları necə tanıyıq?

ən bahalısi isə 30 manatdır: "Normal gün eynəkləridir. Əsas odur ki, görünüzüne gün düşməyəcək. Gün eynəyi 24 saat gözünüzde qalmır ki, ziyanlı da olsun. Həm de insanlar gələndən eynəyin daha çox görünüşünə, dizaynına önəm verirlər. Ele genclər olur ki, müxtəlif dizaynda 2-3 eynəyi birdən alır".

Eynəklərin keyfiyyətini sübut edəcək hər hansıa bir sertifikat olub-olmadığını, həmçinin bu eynəklərin doğrudan da göz-

ləri günəş şüasından qoruduğuunu sübut edəcək hansıa testin mövcudluğunu soruşduğda isə satici bunların olmadığını dedi: "Mən saticiyam, eynəkləri men getirməmişəm, sadəcə olaraq, satram. Əger belə bir sertifikat varsa da, men bilmirəm".

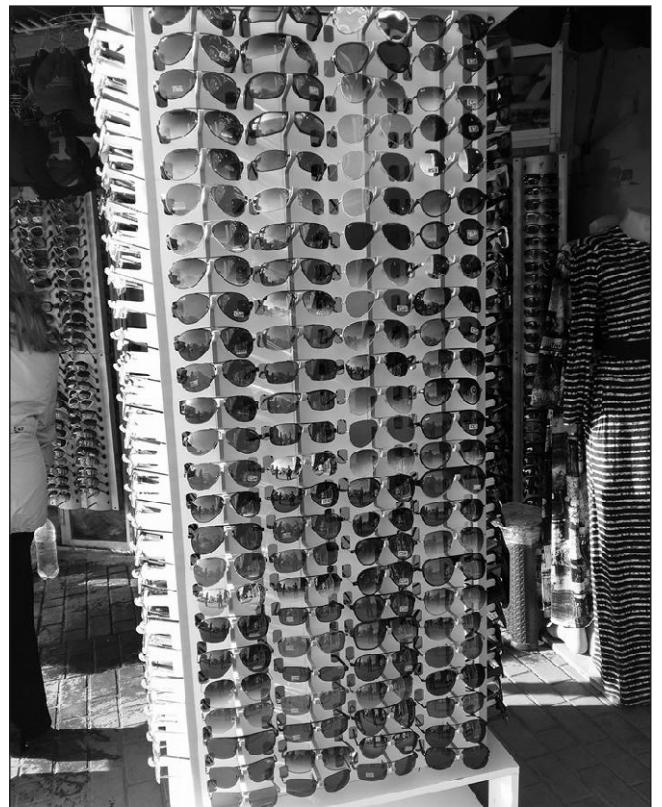
Təəssüfələ qeyd etməliyik ki, bu cür cavabla nəinki yol kənarındaki eynək satışı köşklerində, hətta mağaza və optik dükənlərdə rastlaşdıq. "Həzi Aslanov" metrostansiyası

yaxınlığında eynək satışı ilə məşğul olan optik dükənən satıcı Nubar Quliyeva isə eynəklərin qiymətinin 20 manatdan başladığını dedi. Şüşələrinin doğrudan da günəş şüasından qoruyub-qorunmadığını soruşduğda isə "pis eynəklər deyil" cavabını aldı: "Bəzi eynəklərin testi var. Amma o eynəklərin qiyməti 35 manatdan başlayır. 20 manatlıqlarda isə test yoxdur. Gözlərin zəif olub-olmadığını ölçüb ona uyğun eynəklər də təklif edirik".

Göz müayinəsi edəcək şəxsin göz həkimi olub-olmadığını soruşduğda isə "göz həkimi deyil, amma uzun illərdə bu işlə məşğuldur, yəni anlayışı var" cavabını aldı.

Bu isə o deməkdir ki, hansıa optik mağazada gözlərinizi müayinə etdirmək fikriniz varsa, bu barədə ciddi düşüncən.

Daha sonra yolumuzu bəhali, brend malların satıldığı Nizami küçəsində yerləşən eynək mağazasından saldıq. Burada ən ucuz eynəyin qiyməti 70 manat, ən bahalısı isə 400 manat idi. Düzdür, burada bəhali eynəklər olduğu üçün alici barmaqla sayılacaq qədər az id. Satici Murad Əliyevin sözlərinə görə, onlarda eynəklərin orijinal və keyfiyyətli olduğunu sübut edəcək sertifikat da var, testlər də: "Düzdür, alicilarımız plastik və şüşədən hazırlanmışdır. Şüşənin də müxtəlif növləri var - adı, hamelon və s. Plastik materialdan olan eynəklər yüngül və rahat olmasına baxmayaq, tez sinir. Ona görə də şüşədən hazırlanmış eynəklər dənə keyfiyyətli hesab olunur. Gün eynəkləri orta qurşaqın teleblərinə cavab verən yay eynəkləridir. Gün eynəklərini əsasən üç qrupa ayıırlar. Kosmetik, gündən qoruyan adı və çox yüksək müdafiəli eynəklər. Bu eynəklər əsasən ultrabənövşəyi şüaları udan xüsusi materialdan hazırlanmışdır. Gün eynəklərinin elə kateqo-

oluqca baha olur. Saticilar bu brendlərin saxta variantlarının olduğunu və əksəriyyətinin də Cindən gətirildiyini bildirdilər.

Mütəxəssisler eynəklərin iki növ materialdan - plastik və şüşədən hazırlanmışdır. Şüşənin də müxtəlif növləri var - adı, hamelon və s. Plastik materialdan olan eynəklər yüngül və rahat olmasına baxmayaq, tez sinir. Ona görə də şüşədən hazırlanmış eynəklər dənə keyfiyyətli hesab olunur. Gün eynəkləri orta qurşaqın teleblərinə cavab verən yay eynəkləridir. Gün eynəklərini əsasən üç qrupa ayıırlar. Kosmetik, gündən qoruyan adı və çox yüksək müdafiəli eynəklər. Bu eynəklər əsasən ultrabənövşəyi şüaları udan xüsusi materialdan hazırlanmışdır. Gün eynəklərinin elə kateqo-

**Günel MANAFLİ,
Fotoğraf müəllifindir**

Orbitə uçacaq 2-ci peykimiz pul gətirəcək, yoxsa...

Ekspert deyir ki, dünyada yalnız özü peyk istehsal edən ölkələr bu işdən ciddi pul qazanır

Hər il olduğu kimi, bu il də aprelin 12-si Ümumdünya Aviasiya və Kosmonavtika Günü kimi qeyd olundu. 57 il əvvəl bu tarixdə Yuri Qaqqarin ilk dəfə kosmosa uçmuşdu. Bu münasibətlə aprel ayında Azərbaycanın ikinci geostasionar peyki "AzerSpace - 2"nin buraxılışı olacağı gözlənilirdi. Lakin sonradan peykin buraxılışının mayın 25-nə planlaşdırıldığı məlum oldu.

Peykin buraxılışı ilə məşğul olan Fransanın "Arianespace" şirkətindən bildirilib ki, Pejk Cənubi Amerikanın şimal-şərqində yerləşən Kuru (Qvian Kosmik Mərkəzi) kosmodromundan Ariane 5 ECA raket daşıyıcısının köməyi ilə orbitə buraxılacaq. "AzerSpace - 2"nin xidmət zonasına Avropa, Mərkəzi və Cənubi Asiya, Yaxın Şərqi və Afrika ölkələri daxil olacaq. Orbitə istismar müddəti 15 il nəzərdə tutulan bu peyk həm də birinci telekomunikasiya peyki olan "AzerSpace - 1"in orbitdəki ehitiyati rolunu öz üzərinə götürəcək.

Xatırladaq ki, Azərbaycanın ilk telekomunikasiya ilə bağlı 100-e yaxın televiziya ve

AzerSpace-1

Azerbaycanın ilk peyki

radio kanalı yayımları.

"Azerkosmos" ASC-nin ilk peykin orbitə buraxılmasından bu vaxta qədər, yeni 5 ildə əldə olunan nailiyyətləri ilə bağlı hesabatında bildirilib ki, bu dövr ərzində ölkəmiz 72 milyon ABŞ dolları gəlir əldə edib. **Bəs, may ayında orbitə bu-**

raxılacaq "AzerSpace - 2" peyki Azərbaycana nə qədər gəlir getirəcək?

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" a danışdı: "Peyklə bağlı aparılan əməliyyatları iqtisadi məntiqlə izah etmek çox çətinidir. Çünkü Azərbaycan kimi

ərazisi qismən kiçik olan, hətta vahid ölkələr belə öz peykləri ifadə etmirlər. Çünkü iqtisadi cəhdən çox səmərəsizliyə getirib çıxarır. Bunun yeganə siyasi dividendləri var ki, Azərbaycan kosmosa peyk göndərir, inkişaf edir. Yəni bu məsələnin siyasi dividendləri iqtisadi

dividentlərindən daha çoxdur. Çünkü bildiyimiz qədər istənilən peykin orbitdə qalması maksimum 12 ildir. Bundan sonra onun istismar müddəti başa çatır və orbitdə çıxarılır. Azərbaycanın ilk peykinin təxminen 230 milyon dollara başa gəldiğini və onun hər il əməliyyat xərcləri üçün təxminən 10 milyon dollar xərcləndiyini nəzərə alsaq, iqtisadi cəhdən onun səmərəli olacağını, qoylan vəsatit geri qaytarılacağı düşünmürəm və açığı bu, mümkün də deyil. Dünyada yalnız özü peyk istehsal edə bilən ölkələr bu işdən ciddi pul qazanır. Azərbaycan kimi 3-cü ölkələrə son istehsallı, yeni texnoloji üstünlükələr malik peyklər satılmır. Çünkü bu zaman özərinə rəqib yarada bilərlər. Ona görə də peyk bazında liderlik edən ölkələr, o cümlədən ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa, Çin və digərləri heç vaxt 3-cü ölkələrə son texnologiyalarını nə göstərmir, nə satmır, özəri istifadə edir və xeyli pul qazanırlar".

**Xalida GÖRAY,
Musavat.com**

Cümə səhbətləri

Bismillahir-Rahman-Rahim!
Allaha ibadət edən insanın ruhiyyəsi bir gün yuxarı, bir gün aşağı olur. Bir gün bəndəlik ruhiyyəmiz yuxarı sevivəyo qalxır, bir gün aşağıya enir. Biz ne edək, hansı vasitələrdən istifadə edək ki, bəndəlik ruhiyyəmiz, mənəvi ruhiyyəmiz, Allaha ibadət ruhiyyəmiz yüksək olsun?

Bu, istisnasız olaraq hər bir səmimi dindarı, Allah bəndəsinə düşündürən məsələdir. Yaşından, məsləkindən, məşgulliyətindən asılı olmayaq hər bir iman ehlini ən çox düşündürən məsələ budur ki, ne edək ki, gündəlik həyatımızda mənəvi ruhiyyəmiz yuxarı olsun?

Bəndəlik ruhiyyəsini artıran amillər

Başadışulən budur ki, bu, öz-özüne əmələ gelən mövzu deyil. Yəqin xüsusi bir çalışmalardır ki, həmin mənəvi ruhiyyə insanda daim yuxarı həddə olsun. Bir neçə tövsiyə var ki, bunlara riyət etmək mənəvi ruhiyyənin yüksəlməsinə səbəb olur. İnsanın mənəvi ruhiyyəsinin yüksəlməsinə səbəb olan çox önemli məsələlərdən biri - vaxtında qılınan namazdır. İnsanın mənəvi ruhiyyəsinin ali olmasına ən ciddi təsiri olan mövzulardan biri - namazın əvvəl vaxtında qılınmasıdır.

İkinci mühüm amil - o müstəhəblərdir ki, insana müsbət təsir qoyur. Vacibatlar belədir ki, istər müsbət təsir qoysun, istər qoymasın - bunlara əməl olunmalıdır. İnsan mütləq hərəklərdən çəkməlidir və vacib ayınlarda əməl etməlidir. Burada birmənalılıq var.

Bele bir analogiya apara bilərik: biri xəstədir və adı sağlam insanın yediyi yeməyi yeyir, amma ona acı gəlir. Beləcə də, insan ola bilər ki, qəlbən xəstə durumda olsun, etdiyi ibadətlər onun ruhiyyəsini yüksəltməsin. Vacibatlar bu qida kimidir ki, insan bu qidani mütləq şəkildə qəbul etməlidir - istər ləzzət versin, istərsə de verməsin.

Amma o müstəhəb əməllər ki, insan onlardan ruhiyyə alır, insana müsbət enerji, mənəvi güc verir - bele müstəhəb işləri həyata keçirmək lazımdır. Hansı müstəhəb işlər ki, insanı əksine olaraq yorur və onu ürəklə etmir - müəyyən müd-

Bəndəlik ruhiyyəsinin açarı

det onlardan fasile saxlamaq lazımdır.

İnsanın ünsiyyət və bağantwortları

Üçüncü amil - Allah kitabı olan Qurani-Kərimlə ünsiyyətdir. Hər kəsin öz həddində, öz tutumunda gərek ki, Rəbbi ilə ünsiyyəti olsun. Allah Kitabi ilə ünsiyyət insanın bəndəlik ruhiyyəsini diri saxlayar.

Dördüncü amil - insanın Əhli-Beyt (ə) ilə bağantwortının olmasına. Əhli-Beyt (ə) təvəssül etmək insanda iman ruhiyyəsini artırır. İnsanın gün ərzində Əhli-Beyt (ə), Məsumular (ə) bir rabitəsi olmalı, təvəssülü olmalıdır.

Bəndəlik ruhiyyəsini artıran beşinci mühüm amil - hər zaman dəstəməzli olmağa çalışmaqdır. Bu halda olmağa çalışmaq, bu durumda olmağa qərar vermək lazımdır.

İnsanın bəndəlik ruhiyyəsini artıran ciddi amillərdən biri - ziyanətdir. İnsanın dünyadan getmiş möminləri, şəhidləri, alımları ziynet etməsi onun imanına çox böyük təsir qoyur.

Nehayətdə, insanın onun da son mənzili olacaq qəbiristanlığa baş çəkməsi - onun imanının artmasına səbəb ola bilər. Bu, insana onun öz ölümünü yada salacaq. Ölümü yada salan insan isə mütləq əbədi həyatda ona lazım olacaq azuqə barədə qayğılanacaq.

Yedinci amil - mənəviyyat yüklə olmayan məclisleri tərk etməkdir. Mənəviyyat yüklə olmayan, boş, bihudə məclisleri tərk etmek insanı daha imanlı, təqvalı edə bilər. O məclisler ki, orada dünyaya vurğunluq aşınan, orada olarkən insan əbəs

**Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İçərişəhər Cümə məscidinin imam-cəməci**

işlərlə məşğul olur, orada Allah yad olunmur və onların heç bir mənəvi yükü yoxdur - insan o məclislərdən fasile saxlamalıdır. Əgər fasile saxlaya bilsə, bəndəlik ruhiyyəsi artar.

Mütaliə vərdişləri

Mütaliə, dərs öyrənmək, elmi araşdırmanın olması da insanın imanının güclənməsinə təsir qoyur. Nə hədə olursa-olsun, mömin beşikdən qəbre qədər elm öyrənməli, öyrənmeye, biliyə can atmalıdır, mütaliə etməlidir. Bunsuz din yoxdur.

İmanı gücləndirən digər mühüm amil - minbər məclislerində iştirakdır. Moizə dinləmek, xütbə dinləmek insanın bəndəlik ruhiyyəsinin artmasına səbəb olur. Əhli-Beytin (ə) zikri olunan, onlar xatırlanan məclislərdə iştirak etmək insanın ruhiyyəsini xeyli yüksəldir. Mövlud, şəhadət tədbirləri və bütün bu kimi dini yaşıdan mərasimlərdə, tarixlərdə iştirak etmək de insanın dindarlıq ruhiyyəsinin artmasına səbəb olar.

İnsanın dindarlıq ruhiyyəsini artıran önemli amillərdən biri - günahdan çekinməkdir. İnsan harada günahla sərhəddirdə, orada dayanmalı və tələsmemelidir. Çünkü tələsən zaman insanın günah etmək potensialı bir o qədər artır. Eyni zamanda günahdan tövbə ruhiyyəsinin olması da bunun içinde olmalıdır.

Bir mühüm amil də uzun arzuları tərk etməkdir. Uzun arzularla bəndəlik ruhiyyəsi bir yerdə ola bilmir. Uzun arzularla tərk etmək bəndəlik ruhiyyəsinin artmasına təsir edir.

Növbəti bir amil isə mənəvi məkanlarda - camaat namazlarında, dualarda, mərasimlərdə iştiraka can atmaqdır. Bunu özü insanın mənəvi ruhiyyəsini artırır.

Yeri gəlmışkən, İmam Əli dən bu mövzuda nəql edilən hədisə toxunaq. Əziz İmam (ə) buyurur: "Mömin davamlı olaraq:

- Allah yada salar.

- Çoxlu təfəkkür edir.
- Nemətə şükür edir.
- Giriftarlılıqda səbirlidir".

Mülayim, zirək, səxavətli, pəhrizkar...

Yeri gəlmışkən, Məsumuların (ə) möminin xüsusiyyətləri ilə bağlı buyuruşlarına diqqət edək.

Allahın Peyğəmbəri (s) möminin vəsində buyurmuşdur:

"Hərəkət və rəftərlərə mülayim və mehribandır, görüşü şirin..."

Hər bir şeyin ən üstünüyü axtarır, xisətlərin ən dəyərlisini...

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

Nifret bəslədiyi kəsə zülm etmir və sevdviyi şəxsə görə gūnahı batırır.

ÜSAVAT

Son səhifə

N 79 (6968) 13 aprel 2018

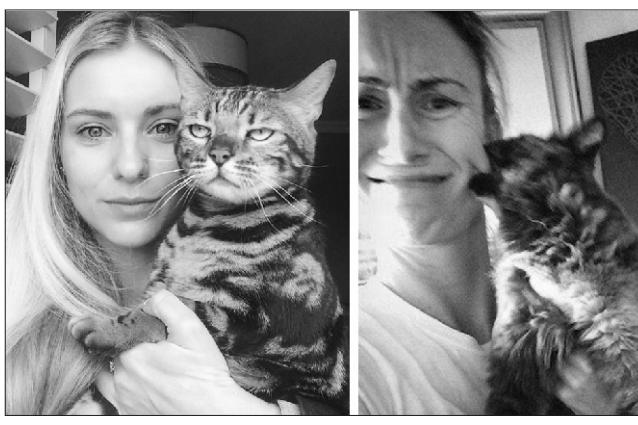
Bu sousu marixuanadan hazırlayıblar

Amerikada marijuananın qanuni satışı na icazə verilən ştatlarında yeni bir məhsul bazara çıxarıllıb. Bu, tərkibində marijuana olan piza sousudur. Podey Pizza adını daşıyan sousun hər bankasında 300 milliqram marijuana var. Bu təamdan dadmaq istəyənlər 20 dollar ödəmək və həkim reseptini göstərməklə arzularına çata bilərlər. Sousu hazırlayan firmanın nümayəndələri bildirib ki, onun tərkibini hazırlamaq üçün xeyli əziyyət çəkiblər. Məqsəd sousun zəhərləyici tərkibə malik olmaması idi. Texnoloqlar isə deyir ki, bu tərkibdə marijuana hətta ağır əkili insanlarda da effekt verir. Kampanya bu dadı almaq üçün bir çox könüllünün təcrübədə istirakından yararlanıb.

ABŞ marijuananın satışına qismən icazə verilən ölkələr sırasındadır. Bəzi ştatlarda isə marijuananın istifadəsinə tibbi məqsədlər üçün icazə verilir. O, kəskin ağırlarla müşayiət olunan xəsteliklərdə, ezelə ağırlarında, ürəkbulanmalarda, çeki azalması kimi hallarda dərman kimi istifadə oluna bilir. Bundan başqa, Kannabis onkoloji xəstələr, skelerozlar, QİÇS, epilepsiya, depressiyadan əziyyət çəkənlərin də dərmanıdır.

Pisiklə selfie çekdirmək olmaz

Səudiyyə Ərəbistanda dini avtoritet Seyx Saleh Bir Favzan Əl Fevzan sən dövrələr ölkəsində insanların heyvanlarla, xüsusən də pisiklərlə selfie çekməsinə qarşı çıxb. Əl Fevzan bu cür şəkilləri engəlləmək üçün fətva verib. Qisa müddət önce şahmatın qumar olduğu deyilərək, onun qadağan edildiyi Səudiyyə Ərəbistanında indidə it, pişik kimi heyvanlarla şəkil çekdirilməsi qadağan olunub. "Əl Arabiya"nın xəberinə görə, Səudiyyə Ərəbistanının en yüksək dini avtoriteti olan Din Adamları Yüksek Konseyinin üzvü Seyx Saleh Bir Favzan Əl-Favzan deyib ki, it-pişik

kimi heyvanlarla şəkil çekdirmək İslama ziddir. Hazırkı həftəlik dini verilişdə tamaşaçılardan suallarını cavablaşan Əl Favzan deyib ki, Səudiyyə Ərəbistanında, Qərbələ olduğu kimi, ev hey-

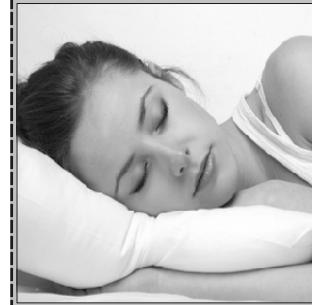
vanları ilə şəkil çekdirmək dəb halına gəlib. "Məcbur olmadıqca heyvanlarla şəkil çekdirmək günahdır" deyən dini avtoritetin sözləri ölkədə ciddi müzakirə obyekti olub.

İtin səsindən bezib öldürüdü, atının işə...

Cənubi Koreyadan olan fermer qonşusunun itini öldürüb. O, bunu heyvanın çıxardığı güclü səs-küydən narahat olması ilə izah edib. Bu barədə lenta.ru saytı xəber verib. Adı açıqlanmayan 62 yaşlı kişi bu əmləmini özü etiraf edib. Deyib ki, itin davamlı hürməsi onu özündən çıxarıb. Cinayətkarın sözlerinə görə, o, ita daş atıb və it şüursuz veziyətə düşüb. "Bundan sonra o, heyvanı böğüb və ona et hazırlayıb" - bunu da detektiv deyib.

İt sahibinin qızı itən heyvanla bağlı axtarışlar aparıb, onun şəkli olan vərəqələri hər yerə yayıb və qonşulardan bu məsələ ilə bağlı yardım istəyib. Qatil qızı inandırb ki, ona yardım edəcək. Hətta iti öldürəndən bir gün sonra onun sahibini ziyaret edib, onunla iki işib və sakitləşdirməyə çalışıb. Eyni zamanda fermer bütün ailəni nahara dəvət edib. Aile naharda it etindən yemək olacağını biləndən sonra bu dəvətdən imtina ediblər.

Cənubi Koreyada it eti yeyilməsi ənənəvi mətbəxin bir hissəsi sayılır. Beləliklə, gənc nəsil ev heyvanlarının öldürülməsinə qəti etiraz edir. Heyvan hüquqları müdafiəçilərinin səyi və aparılan ümumi mübarizənin nəticəsi olaraq, bu işi görənləri iki ilə qədər azadlıqdan məhrumetmə və pul cəzası gözləyir.

İnsan yuxusunda necə bilik öyrənir?

Sənədli araşdırmalarla göre, insan yatanda saldıqçı çəki və eyni anda eşitdiyi səs bir-birinə uyğundur. Oyandıqdan sonra, sadəcə, səsi eşitdiyində isə ağlına qozu gəlir. Bundan önce insanın hər sabah "ölüm-dən oyandığına" inanılır. Amma indi beyin yatanda da aktivdir və hətta yatanda da öyrənir deyə bilərik. Ən son elmi araşdırmalara göre, insan gün içinde öyrəndiklərini yuxu zamanı beynində möhkəmləndirir. Veizmann Institutunda həyata keçirilən araşdırmmanın nəticələrinə görə, beynin məlumatı dəyərləndirmə forması inanılmazdır. İnsan yatanda beyni işləməye davam edir. Yuxu zamanı insan beyni keçmişdəki məlumatları daha da möhkəmləndirir. Ancaq beynin yeni məlumatları nə qədər yaxşı qavraması mövzusunda dəqiq nəticə alınmayıb.

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahalla ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100

QOÇ - Proseslərin ləng inkişafını nəzərə alıb istirahətə daha çox üstünlük verin. Əgər qonaqlığa dəvət alsanız, məmənuniyyətlə qəbul edin. Ümumi zəifliliyinə görə, qidarıza da yaxşıca fikir verməlisiniz.

BÜĞA - Şəxsi büdcənizi artırmaq üçün kifayət qədər şansınız olacaq. Odur ki, bu istiqamətdə bütün gücünüzü səfərbər edin. Nəhardan sonra ağır fiziki işlərdən, nabəled adamlarla danışqdan yoxun.

ƏKİZLƏR - Təzə xəberlər yolunuñuzu gözləyir. Ola bilsin ki, uzaqdan sevindirici xəber alasınız. Hər halda ovqatınız xoş olacaq. Nəqliyyat vasitələrində isə maksimum ehtiyatlı olmalıdır.

XƏRÇƏNG - İkitərefli əməkdaşlıq üçün düşərli vaxtdır. Buna baxmayaraq, müqavilə bağladığınız adamlarla ehtiyatlı davranışın. Global məsələlərin həlliində təşəbbüskarlığı da əldən verməyin.

ŞİR - Ulduzların düzümü sağlıq durumu-nuzda problem olduğunu göstərməkdədir. Bu səbəbdən də qida və yuxu rejiminə, həmçinin daxili orqanlarına ciddi fikir verməlisiniz.

QIZ - Bütün göstəricilər səfərləre çıxmışdan məmənluq duyacağınızı xəber verir. Elə isə vaxtı fəvtə verməyin. Bu gün fəaliyyətlə bağlı işlər üçün o qədər də uğurlu vaxt deyil.

TƏRƏZİ - Kifayət qədər uğurlu gündür. Qarşıya qoyduğunuz planların böyük əksəriyyətini reallaşdırıa biləceksiniz. Maraqlı görüş və tanışlıqlar da mümkündür. Uzaq yola çıxmayı.

ƏQRƏB - Əgər sağlıq durumunuzu, xüsusən də daxili orqanlarınızı nəzarətdə saxlaya bilsəniz, gün ərzində digər xoşagelməzlək rastlaşmayaqasınız. Maddi mövqeyinizi möhkəmləndirmək üçün hərəkətə keçin.

OXATAN - Yaxşı olar ki, bu təqvimde bütün işlərinizi təxirə salasınız. Çünkü fiziki yorğunluğunuzun ifratçılığı aktivliyinə mane olacaq. Vaxt tapıb yaxın dostlarınıza baş çəkin, təbiət qoynuna çıxın.

ÖĞLAQ - Saat 14-e qədər neytarlıq nümayiş etdirməyiniz məsləhətdir. Size ai diyyəti olmayan məsələlərə müdaxilə etməyin. Sonrakı müddətdə isə perspektivli sövdəleşmələr gözlenir.

SUTÖKƏN - İntiqam hissi, gərgin situasiyalara şərh vermək, münasibəti korlanmış iki nəfər arasında vəsiyətçilik etmək size zərər yetirə bilər. Buna görə də yalnız özünüze aid işlərə məşğul olun.

BALIQLAR - Bu gün ümumi əhvalinizdə xoş məqamlar çox olacaq. Ələlxüsüs da saat 15-dən sonra bütün cəhdləriniz baş tutacaq. Əsas vaxtınızı isə ailə-sevgi münasibətlərinə həsr edin.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Sinoptik rekord vurdu - efirdə 33 saat qaldı

Orveçin TV2 kanalının aparıcısı Kari Qenqedal 33 saat fasıləsiz efirdə olmaqla dünya rekorduna imza atıb. Bütün bu saatlarda o, tamaşaçılara hava proqnozunu təqdim edib. Telemarafondan önce aparıcı bunları deyib: "Bu, hər bir sinoptikin ən böyük arzusudur. Çünkü sinoptiklər hər gün efirdə cəmi 2.5 dəqiqə görünə bilirlər".

Qenqedal öz verilişini Oslonun Domkirkeplassen meydanındakı şüşə studiyasında aparıb. Dünya rekordunun müəyyənlenəsməsi ilə bağlı qaydalara uyğun olaraq, teleaparıcıya hər 60 dəqiqəlik efir işindən sonra 5 dəqiqəlik fasılə icazəsi verilib. Uğurlu rekordan sonra Qenqedal pivə içməyə gedəcəyini bəyan edib: "Ancaq bu yolla öz uğurumu qeyd edə bilərem".

Səhifəni hazırladı: SELCAN